

STRATEGIJA RAZVOJA KULTURE GRADA POREČA 2017. – 2022.

Grad
Città

enno
enzo

GRAD POREČ - PARENZO
CITTÀ DI POREČ - PARENZO

Poreč – Pula, 2017.

Izrađivač:

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagrebačka 30, 52 100 Pula

Autori:

- izv. prof. dr. sc. Tea Golja
- doc. dr. sc. Iva Slivar
- Duga Mavrinac, mag. kul. anthrop.
- Marino Jurcan, mag. kul. i tur.

Naručitelj:

- Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo

Grad Poreč - Parenzo

Città di Poreč - Parenzo

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1. STVARATI I ŽIVJETI KULTURU.....	4
1.2. SVRHA I CILJEVI.....	9
1.3. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA.....	11
2. SITUACIJSKA ANALIZA.....	13
2.1. KULTURNA INFRASTRUKTURA (USTANOVE U KULTURI).....	13
2.2. MUZEJSKO-GALERIJSKA DJELATNOST.....	15
2.3. GLAZBENO-SCENSKA DJELATNOST.....	16
2.4. LIKOVNA DJELATNOST.....	30
2.5. KNJIŽNIČNA DJELATNOST.....	37
2.6. IZDAVAČKA DJELATNOST.....	41
2.7. OBRAZOVNA DJELATNOST.....	42
2.8. (INOVATIVNE) KULTURNE PRAKSE - IDENTIFIKACIJA UDRUGA I GRAĐANSKIH AKCIJA / INICIJATIVA.....	45
2.9. FINANCIRANJE U KULTURI.....	51
2.10. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA.....	52
2.11. ZAKLJUČCI TEMELJEM PROVEDNIH PRIMARNIH ISTRAŽIVANJA.....	52
2.12. SWOT ANALIZA.....	53
3. STRATEŠKO POZICIONIRANJE.....	54
3.1. VIZIJA RAZVOJA KULTURE GRADA POREČA.....	54
3.2. SPECIFIKACIJA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA.....	55
3.3. DETALJAN OPIS MJERA.....	58
3.4. POPIS MJERA / AKTIVNOSTI.....	69
3.5. MARKETINŠKA POTPORA.....	74
5. UMJESTO ZAKLJUČKA – osvrt na kulturu i turizam.....	75

1. UVOD

1.1. STVARATI I ŽIVJETI KULTURU

Za potrebe izrade Kulturne strategije Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo kao prvo važno nam je pojasniti na koji način, mi potpisnici ove Strategije, koristimo i tumačimo pojedine pojmove nužne za izgradnju ovog strateškog dokumenta.

U društvenim znanostima nailazimo na mnogobrojne definicije kulture koje često ovise o teorijskim postavkama i samoj točki promišljanja o navedenom pojmu. Ujedno, događa se i da se pojmovi poput kulture, baštine i identiteta koriste kao sinonimi što stvara dodatnu pomutnju u već poprilično zamršenoj situaciji.

Još daleke 1871. godine Edward Taylor ponudio je definiciju kulture kao *“kompleksne cjeline koja uključuje znanja, vjerovanje, umjetnost, moral, pravo, običaje i ostale sposobnosti i navike koje je čovjek stekao kao član (određenog) društva.”* Time je Taylor prvi uveo riječ **kultura** u engleski jezik, a sam pojam, njegova definicija i proučavanje istog doživio je mnogobrojne promjene. Iako su sredinom XX. stoljeća američki kulturni antropolozi Alfred Kroeber i Clyde Kluckhohn nabrojali više od 257 ponuđenih definicija kulture, ona se prvenstveno tumači kao cjelokupnost i rezultat (ne)materijalnog i duhovnog stvaralaštva (i njihovih tvorevina) kojima čovjek namiruje svoje potrebe, osmišljava i pridaje značenje svojem življenju. Stoga kultura „nije zatvoreni, jednom zauvijek definirani popis elemenata karakterističan za neku skupinu, a koje članovi skupine posjeduju, već je **otvoreni sustav značenja koji ljudi stalno reinterpretiraju koristeći se njegovim resursima za definiranje vlastite pozicije u društvu**“ (Čapo Žmegač, 2002: 17). Dodatno, kultura je povijesna i društvena kategorija, neodvojiva od društvenog i povijesnog konteksta u kojemu je nastala i na koji i sama utječe.

Kulturna antropologija i druge joj srodne discipline, s vremenom su napustile dihotomijske, (narodna vs. popularna) i hijerarhijske podjele i pristupe (tzv. visoka vs tzv. niska) kultura. Naime, osim što su ovakve podjele rezultat i reprodukcija odnosa moći u društvu, one ujedno pristupaju i reproduciraju sliku kulture kao statične i nepromjenjive cjeline izlažući je u ovakvom okamenjenom stanju mnogobrojnim, a ponekad i vrlo opasnim instrumentalizacijama (usp. Bausinger 1984. i Richman-Auguštin 1991.) Naime, ove ranije

navedene kategorije oduvijek su u bliskom kontaktu i uzajamnom (su)odnosu te čine jednu dinamičnu i polivalentnu cjelinu. Stoga određenja kulture moraju obuhvatiti osim stalnih (i opipljivih) elemenata kulture i one dinamične procese, tj. njihovo međusobno uvjetovanje i prožimanje.

Ovo navodimo prvenstveno iz razloga što nam je želja i namjera u izradi *Kulturne strategije Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo* naglasiti dinamičnu prirodu kulture kao i činjenicu da je kultura rezultat mnogobrojnih procesa unutar zajednice u kojoj je nastala. Ranije spomenuto višeglasje artikulira se u sveobuhvatnosti kulture koja osim što je zona zajedničkih značenja postaje i dinamična zona ponekad neslaganja i nadmetanja (Nikočević 2007: 26). Stoga, naša glavna misao vodilja i polazište jest **dinamičnost, procesnost i kontekstualnost kulture Poreča!** Iz toga proizlazi razumijevanje svih kulturnih procesa i sadržaja na području Poreča, u svim njihovim pojavnostima, **s ključnim naglaskom kako na promatrače tako i na sudionike odnosno nositelje i stvaratelje kulture.**

Navedena činjenica je izrazito važna iz razloga što naglašava važnost zajednice za kulturni razvoj grada, zajednicu (**a ne samo turiste i posjetitelje**) kao krajnjeg korisnika ali i nužnost da kulturni razvoj grada sudjeluje u održivom razvoju te iste lokalne zajednice. Zajednica i kulturni razvoj grada su u simbiozi koja se nikako ne smije zanemariti ili podcijeniti. Dapače, nužno je smisljeno stvoriti prostor izražaja i djelovanja višeglasja u kulturi, raznovrsnih tumačenja kulture i različitih forma lokalizacije suvremenih globalnih kulturnih obrazaca.

To dakako znači da se, osim već ranije osmišljenog i osiguranog prostora za institucionaliziranu kulturu (postojeće institucije u kulturi u Gradu Poreču – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo), važan naglasak i podrška ponudi **nezavisnoj kulturnoj sceni** koja stvara kulturu, ali i djeluje kao platforma za civilno djelovanje što je bitan preduvjet ranije navedenog višeglasja! Pritom, promišljanje nezavisne kulture, što bi to nezavisna kultura trebala biti i kako bi se trebala urediti, ne smije uključivati i propitivanje njezinog ekonomskog okvira, nužnog za njezinu nezavisnost (Kikaš, Mucko, Vukobratović i Kelemen 2011: 84). **Uloga kulturne politike**, koja u okvirima trenutnih sistemskih rješenja prati i ponekad se oslanja na tržišne matrice koje su zapljusnule i ostale društvene sektore, jeste da stvara i određuje *uvjete kulture* i *u kulturi*, točnije „materijalne i diskurzivne determinacije u vremenu i prostoru kulturne proizvodnje i potrošnje“ (Kikaš, Mucko, Vukobratović i Kelemen 2011: 70). Stoga i sama kulturna politika je kontekstualne prirode, točnije rezultat i proizvod

određenog konteksta i promišljanja o kulturnom stvaralaštvu. Pritom, ipak, sve ozbiljnije kulturne komodifikacije u vremenu strogog diktata ekonomskog profita, važno je držati pod kontrolom ili barem uravnotežiti pri čemu amaterska i nezavisna kulturna scena imaju izrazito važnu ulogu. Također, nužno je da nezavisna scena, i pojedina unutar njih smještena umjetnička ostvarenja, **propituje i korigira kulturne politike** grada (Kelemen et al 2011: 67), no ujedno, njezino postojanje osigurava dinamičnost kulturne scene. Primjerice **festivali urbane umjetnosti** poput uličnog plesa, skejterske kulture, grafita, uličnih performansa, audio vizualni performansi koji uključuju nastupe Dj-a i Vj imaju mnogostruke funkcije i benefite za grad. Oni su prvenstveno usmjereni na „propitivanje, kritiziranje i preuzimanje prostora grada“ (Kikaš, Mucko, Vukobratović i Kelemen 2011: 68), ali ih istovremeno možemo promatrati kao okvire koji omogućuju vidljivost suvremene umjetnosti i nezavisne kulturne scene. Ta ista vidljivost važan je preduvjet za čvrsto povezivanje kulturnih i umjetničkih praksi sa širim društvenim kontekstom i zajednicom.

Osim suvremenih oblika umjetničkih inovativnih praksi unutar Kulturne strategije svakako važno mjesto **nalaze i pojmovi materijalne i nematerijalne baštine**. Pod materijalnu baštinu svrstavamo spomenike i sva materijalna svjedočanstva kulturnih dobara, čiji je na području Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo veličanstveni primjer Eufrazijeva bazilika. Međutim sami predmeti, primjerice oni koji su postali muzejska građa „često ne govore puno ukoliko su izloženi bez uvida u njihova nematerijalna značenja odnosno kako su izrađeni, tko ih je izradio, što i zašto se nešto pomoću njih radilo, kako se znanje o tome prenosilo“ (Nikočević 2012). Tvrtko Zebec, istraživač pri Institutu za etnologiju i folkloristiku te predsjednik Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu Ministarstva kulture od 2011. godine, definira nematerijalnu kulturnu baštinu kao „jezik, dijalekt, govori i toponimika, te usmena književnost svih vrsta; folklorno stvaralaštvo u području glazbe, plesa, predaje, igara, obreda, običaja, kao i druge tradicionalne pučke vrednote; tradicijska umijeća i obrti“ (Zebec 2013: 173). Točnije radi se o „živom“ dijelu društvenog i kulturnog života zajednice, a briga za očuvanjem te iste nematerijalne baštine „dio je kulturne politike koja neposredno utječe na procese koji se odigravaju u razvoju stvarnih ljudskih zajednica“ (Zebec 2013: 174). Ravnateljica etnografskog Muzeja Istre /Museo Etnografico dell'Istria, Lidija Nikočević, upozorava na opasnost da se pri korištenju pojma baština podrazumijeva određena fiksna i nepromjenjivost iako se radi i o nematerijalnim pojavama, te se pretpostavlja da su određeni

autoriteti (često i izvana) prepoznali i imenovali tu istu baštinu. Ne samo, već se baština često definira kroz *top-down* poziciju – odnosno od strane institucija i stručnjaka što nosi neke rizike (Nikočević 2012, Kikaš, Mucko, Vukobratović i Kelemen 2011). Točnije, odluke o reprezentativnosti neke baštine moraju se donositi u suradnji s lokalnom zajednicom jer se radi o njihovom živom naslijeđu (Zebec 179). U tom smislu, u namjeri očuvanja i prezentiranja, treba zadržati ravnotežu u odnosima i odlukama stručnjaka i izvođača-nositelja i potom smjestiti baštinu u upravno - politički prostor.

Važno je naglasiti kako **baština** kao takva ne postoji, **već se ona stvara**, oblikujući svojevrsni simbolički kapital, pa tako i **ona je proces (a ne samo predmet)** i rezultat konteksta u kojemu nastaje ili je prepoznata. Iz tog razloga Nikočević se zalaže za sintagmu **nematerijalna kultura** (Lidija Nikočević 2012:9) kako bi se više pozornosti posvetilo upravo procesima i samim kulturnim praksama, koje su prepoznate kao baština jer je riječ o živim tradicijama koje valja očuvati a ne petrificirati (Lidija Nikočević 2012:9). Sama tradicija je selektivna i subjekt promjene, invencije i razvoja, ali i propadanja, a baština je „način kulturne produkcije u sadašnjosti koji ima utočište u prošlosti“ i kao takva postaje oruđe upravljanja kapitala, osobito onoga u turizmu, koji i u kulturi traži dublju korist (Kirshenblatt-Gimblett u Kelemen i Lončar 2011: 202 Hameršak M., Pleše I. Vukušić A.-M. 2013., Zebec).

Zaključno, modeli i kanoni prikazivanja baštine, materijalne i nematerijalne kulture te tradicijskih vrijednosti mijenjali su se s vremenom ovisno o aktualnoj kulturnoj politici i ideologiji, ali i o teorijskim polazištima stručnjaka koji su djelovali u popularizaciji kulture (Zebec :175). Očuvanje baštine ima blaže, mekše značenje, jer očuvati neku tradiciju ne znači da ona mora ostati u potpunosti nepromjenjiva, sam smisao očuvanja je ponajviše u njezinom javnom isticanju (Zebec: 182).

Na području Poreča najočitija je interakcija kulture i turizma, slijedi zatim ona s obrazovnim sektorom (npr. srednje škole) pri čemu je riječ o trijadi kod Instituta za poljoprivredu i turizam. Povezivanje s drugim sektorima poput urbanizma, svakako će pridonijeti očuvanju kulturne baštine i održivom korištenju iste te razvoju novih sadržaja i doživljaja.

Kvalitetan i promišljen kulturni razvoj Poreča osigurava višestruku i dugoročnu dobit za grad i njegove stanovnike. Duxbury Nancy, Hosagrahar Jyoti i Pascual Jordi, potpisnici temeljnog dokumenta Agenda 21 for culture UCLGa (Globalnog udruženja gradova i lokalnih i regionalnih vlasti) smatraju da je bogat i raznolik kulturni izričaj i djelovanje nužan preduvjet

dugotrajnog ekonomskog i društvenog razvoja gradova (Duxbury N., Hosagrahar J. i Pascual J. 2016.). Naime, kultura može ponuditi kreativna rješenja i biti posrednik društvenoj integraciji marginaliziranih i ranjivih skupina. U tom smislu kulturno djelovanje može postati aktivator socijalne promjene. Kulturna događanja u javnom prostoru postaju ključ društvene interakcije i artikulacije identitetskog krajolika grada. Takozvana outreach praksa naglašava nužnost izlaska institucionalne kulturne ponude izvan zidina samih institucija posežući za onim skupinama u zajednici kojima je njihova ponuda nedostupna ili ju oni sami zaobilaze (Mc Call V. i Gray C. 2013.; Branson J., Davitt G., Gber E. i Watts S. 2010.). Primjerice, dobrodošla je suradnja s različitim udrugama koje izravno ne djeluju kulturnom sektoru, a dobar primjer izvaninstitucionalne suradnje u Istri je manifestacija Pazi što jedeš koju organizira Etnografski Muzej Istre/Museo etnografico dell'Istria u suradnji s eko proizvođačima, s ciljem razvoj svijesti i znanja o tradicijskoj prehrani.

Iako je dobrodošla suradnja kulturnih i turističkih djelatnosti, ona dakako ne isključuje i ulogu kulture u ekonomskom i gospodarskom razvoju grada. Naime, ako izostavimo definiciju razvoja isključivo sačinjenu od ekonomskih parametara, kultura osigurava i potiče urbani razvoj, ona postaje i katalizator ekonomskih promjena i same urbane regeneracije. Suvremeni primjeri kulturnih inovacija potiču lokalnu ekonomiju postajući mjesta za ekonomsku i društvenu razmjenu te razvoj novih oblika kreativne ekonomije i potencijalnog dugoročnog zapošljavanja (Kirchberg i Kegan 2013, Duxbury N., Hosagrahar J. i Pascual J. 2016.).

Na kraju nužno je što promptnije sprječavanje daljnje devastacije gradske jezgre neprimjernim intervencijama protivnim konzervatorskim standardima (gradska kavana, trg Matije Gupca, terasa u nizu gotičkih palača preko puta romaničke kuće, npr. palača Vergotini) kao i samu „štandizaciju“ grada posebno ulice Decumanus. S druge strane očuvanje, ali i oživljavanje pojedinih lokaliteta u samome centru grada novim institucionalnim i van institucionalnim sadržajem omogućuje razvoj i zaštitu gradske jezgre koja je održiva i živa, osiguravajući participatorne prakse i mjesta javnog lokalnog dijaloga pritom jačajući pojedine zapostavljene zone (Bruner E. 2005, Dallen T. 2011.). Takve prakse omogućavaju stvaranje novih urbanih krajolika (raz)otkrivajući potencijal kulture koja spaja društveno tkivo i nudi model urbanog razvoja.

1.2. SVRHA I CILJEVI

Svrha je projekta izraditi *Kulturnu strategiju Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo* koja će naglašavati **dinamičnost, procesnost i kontekstualnost kulture Poreča**, što je posebno naglašeno u prethodnom poglavlju u kojemu se detaljno pojašnjava model sagledavanja kulture koji čini bazu pristupa izradi ovog strateškog dokumenta.

Kulturna strategija Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo usklađena je sa strateškim dokumentima više razine, a posebno onima vezanima uz kulturu, turizam, društveni i ekonomski razvoj jedne zajednice. Radi se, prije svega, o strateškim dokumentima lokalnog, regionalnog, nacionalnog i međunarodnog dosega.

Tako se ovaj strateški dokument uskladio s:

- Europska komisija (2010.) *Europa 2020. Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast*. Brisel: Europska komisija.
- Europska komisija (2016.) *EU Strategy for International Cultural Relations*. Brisel: Europska komisija.
- Vlada Republike Hrvatske (2012.) *Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016.* Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.
- Ministarstvo turizma Republike Hrvatske (2003.) *Strategija razvoja kulturnog turizma „Od turizma i kulture do kulturnog turizma“*. Zagreb: Institut za turizam.
- Ministarstvo turizma Republike Hrvatske (2015.) *Akcijski plan razvoja kulturnog turizma Republike Hrvatske*. Zagreb: Institut za turizam.
- Vlada Republike Hrvatske (2016.) *Strategija pametne specijalizacije za razdoblje od 2016. do 2020. i Akcijski plan za provedbu Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2017. godine*. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.
- Vlada Republike Hrvatske (2013.) *Strategija razvoja turizma do 2020. godine*. Zagreb: Institut za turizam.

- Hrvatska turistička zajednica (2014.) *Strateški marketinški plan hrvatskog turizma za razdoblje 2014. – 2020. godine*. Zagreb: Horwath i THR.
- Istarska županija (2014.) *Istarska kulturna strategija za razdoblje 2014. do 2020.* Pula: Istarska županija.
- Istarska turistička zajednica (2015.) *Master plan turizma Istarske županije 2015. – 2025.* Poreč: Horwath i THR.
- Istarska turistička zajednica (2015.) *Marketing plan razvoja istarskog turizma do 2025.* Poreč: Horwath i THR.
- *Nacrt prijedloga nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje 2015. do 2018. s Nacrtom prijedloga Operativnog plana provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje 2015. do 2018.*¹
- Grad Poreč (2015.) *Strategija gospodarskog razvoja Grada Poreča – Parenzo za razdoblje od 2015. do 2020.* Poreč: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli: Fakultet ekonomije i turizma „Dr.Mijo Mirković“

Cilj je predložiti paket operativnih strategija i mjera potrebnih za dostizanje strateških ciljeva razvoja kulture u Gradu Poreču – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo. Tako su ukupno predložene 3 operativne strategije koje doprinose dostizanju 6 strateških ciljeva, a unutar kojih je razrađeno ukupno 25 mjera, odnosno aktivnosti.

Važno je istaknuti da je Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo s obzirom na postojeće zakone i druge pravne akte kojima su regulirani odnosi u kulturi te postojeću hijerarhijsku strukturu u sektoru kulture tek relativno samostalan u obavljanju poslova pod svojom nadležnošću. On nema mogućnost djelovanja izvan toga djelokruga. U tom smislu je odgovoran za funkcioniranje ustanova kojima je osnivač te financiranje javnih potreba u kulturi. Unatoč ograničenim pravno-političkim instrumentima djelovanja (kroz zakonsko-normativnu regulaciju) Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo putem financijskih i organizacijskih instrumenata može djelovati na razvoj kulturne politike.

¹ Dostupno na: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=1532>

1.3. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Metodologija projekta ide u cilju provedbe projektnih rješenja, a temelji se na ključnim metodološkim principima prikazanim u tablici u nastavku.

Tablica 1 : Metodološki pristup i opis

METODOLOŠKI PRISTUP	OPIS
MULTIDISCIPLINARNOST	Na izradi <i>Kulturne strategije</i> bio je angažiran interdisciplinarni tim stručnjaka iz područja društvenih znanosti, polja ekonomija, grana turizam (uža specijalizacija: kulturni turizam), grana organizacija i menadžment (uža specijalizacija: kulturni menadžment), područja humanističkih znanosti, polja etnologija i antropologija.
SURADNJA I UKLJUČIVANJE INTERESNO-UTJECAJNIH SKUPINA I POTICANJE TRANSPARENTNOSTI	Na samom početku izrade <i>Kulturne strategije Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo</i> identificirane su interesno-utjecajne skupine, odnosno predstavnici kulturnog, turističkog, javnog sektora i šire lokalne zajednice s kojima su odrađeni: osobni sastanci i razgovori, radionice, dubinski intervjui, pisani intervjui (za one koji nisu mogli sudjelovati u dubinskim intervjuiima) i anketno ispitivanje (lokalna zajednica). Na taj su način interesni dionici dobili mogućnost iznošenja vlastite problematike, vlastitih kreativnih prijedloga programa i unapređenja dosadašnje prakse.

U nastavku se navode primarni izvori istraživanja.

SONDIRANJE TERENA:

Kako bi se što uspješnije odradio projektni zadatak pristupilo se provedbi sljedećih primarnih kvantitativnih istraživanja:

- 1. Ispitivanje stavova lokalne zajednice o dosadašnjem razvoju kulture i značaju kulture za budući razvoj Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo (testiranje na uzorku), prednostima i nedostacima***

- 2. Ispitivanje stavova javnog sektora (Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo) o značaju i mogućnostima razvoja kulture na području Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo (predstavnici javnih institucija u kojima se kultura izravno ili neizravno planira i/ili potiče i razvija).**

KVALITATIVNA ISTRAŽIVANJA:

1. RAZVOJNA RADIONICA

Metoda 'razvojnih radionica' je alat za procjenu potencijala koji se bazira na interakciji sudionika i voditelja radionice na određene teme. Dizajn misaonog toka je prilagođen raznim izazovima specifičnim za zajedničko područje interesa, područje Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo i mogućnostima razvoja kulture na tom području. Razvojna radionica omogućila je identifikaciju tematskog potencijala sudionika kao i detekciju mogućih scenarija razvoja. Prisutnost vanjskog (Sveučilište Jurja Dobrile u Puli) i unutarnjeg (predstavnici Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo) partnera na radionici jamčila je potrebnu razinu objektivnosti i vjerodostojnosti iznesenih informacija, prijedloga i zajedničkih promišljanja. Uzimaju se u obzir sadašnje potrebe i projekcije budućih situacija. Razvojna radionica je trosatna aktivnost za sudionike i partnere. Od ukupnog broja pozvanih, odaziv na prvoj radionici bio je 83%.

2. DUBINSKI OSOBNI INTERVJUI

Za potrebe izrade Kulturne strategije organizirani su dubinski (polustrukturirani) intervjui. Bile su organizirane 4 skupine na koje se odazvalo 14 osoba iz ukupno 13 organizacija. Skupine su bile podijeljene prema sektorima, od gradskih i županijskih ustanova (javnog sektora), udruga (civilni ili tzv. treći sektor), pojedinaca, predstavnika medija i privatnog sektora. Svaki intervju je trajao od 45 minuta do 1 sata. Osobnom intervjuu pristupilo je 34,21% od ukupnog broja pozvanih (38 organizacija).

Intervjui su organizirani sa svrhom identificiranja stanja, potreba i mogućnosti za razvoj kulturnog sektora grada Poreča.

3. OSOBNI SASTANCI I RAZGOVORI

Na samom početku odrađeni su osobni sastanci i razgovori s predstavnicima Naručitelj – Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo, zatim ravnateljicom Gradske knjižnice

Poreč, ravnateljicom Zavičajnog muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino, ravnateljem Pučkog otvorenog učilišta Poreč.

AD.2. SEKUNDARNI IZVORI

Sekundarni izvori pribavljali su se iz međunarodnih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih strateških dokumenata (posebice postojećih strategija razvoja tri ključne gradske institucije), a i baza podataka Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo.

Metode analize kako primarnih, tako i sekundarnih podataka pretpostavljaju uobičajene analitičke obrade podataka, a za potrebe ove strategije izrađena je SWOT matrica temeljem detaljnije situacijske analize.

2. SITUACIJSKA ANALIZA

2.1. KULTURNA INFRASTRUKTURA (USTANOVE U KULTURI)

Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo osnivač je ukupno tri ustanove u kulturi: Pučko otvoreno učilište Poreč, Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino i Gradska knjižnica Poreč.

U sastavu **Pučkog otvorenog učilišta Poreč** nalaze se dvije galerije: **galerija u palači Zuccato** i **Mala galerija**.

Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino ima sjedište u palači Sinčić na adresi Decumanus 9. Upravlja i franjevačkom gotičkom crkvom iz 13. stoljeća s interijerom barokiziranim u 18. st. – **Istarskom sabornicom**. Nekada je to bilo sjedište „Istarskog sabora“, dok je danas to mjesto održavanja brojnih kulturno-umjetničkih projekata glazbeno-scenskog i likovnog karaktera poput porečkog Annalea, zatim individualnih i skupnih izložbi, susreta pjevačkih zborova s naglaskom na istarsko-primorskom melosu i čakavskoj riječi. Ostali objekti kojima Muzej upravlja uključuju: Romaničku kuću, Okruglu i Peterokutnu kulu, područje Velikog hrama, Kuću Dva sveca te, izvan samog grada Poreča – park skulptura Dušana Džamonje, kuću Joakima Rakovca u Rakovcima te ostatke bazilike u Anžićima.

Gradska knjižnica Poreč djeluje na dvije lokacije – matični odjel na Trgu Marafor 3 i odjel za djecu na Trgu Marafor 4, s ukupno 328 četvorna metra te zadovoljava samo 48% od propisanih standarda. Prostor je estetski dojmljiv no premalen za kvalitetan smještaj građe te brojne kulturno-animacijske aktivnosti. Posebno je upitan smještaj Odjela za djecu čiji je, pod prve etaže neravan, do prvog kata se dolazi opasnim vijugavim stepenicama te ukupno neprimjeran za djecu i njihove korisničke potrebe. Uz to razvija se knjižnična mreža Gradske knjižnice Poreč koja obuhvaća knjižnične stacionare u Červar Portu, Varvarima, Baderni i Novoj Vasi.

Veličanstvena bazilika – **Eufrazijeva bazilika** - dovršena oko polovice VI. stoljeća današnje je sjedište Porečko-pulske biskupije. Riječ je o episkopalnom kompleksu (ranokršćanskoj građevini) koji se sastoji od trobrodne Eufrazijeve bazilike, atrija, krstionice, memorijalne kapele i biskupske palače. Iznimno važna likovna vrijednost dodijeljena je podnim i zidnim mozaicima s brojnim likovima (73)², posebno iz razloga što mnogi realistično prikazuju scene iz Biblije. Kompleks Eufrazijeve bazilike se od 1997. godine nalazi na UNESCO-vom popisu svjetske materijalne baštine, a krase ga epitet „*najbolje sačuvanog ranobizantskog spomenika na Mediteranu*“. S ciljem valorizacije, očuvanja, zaštite te promocije izuzetne univerzalne vrijednosti Episkopalnog kompleksa Eufrazijeve bazilike izrađen je Plan upravljanja katedralnim kompleksom – Eufrazijanom u Poreču³ koji diferencira četiri razine utjecaja, ovlasti i odgovornosti: vlasnik (Porečko-pulska biskupija) – prva razina; konzervator – druga razina; Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Konzervatorski ured u Puli (očuvanje hrvatske kulturne baštine) – treća razina i korisnici prostora bazilike – četvrta razina. Navedeni Plan upravljanja temelji se analizi snaga, slabosti, prilika i prijetnji u upravljanju i definira Akcijski plan s 4 strateška cilja: (1) razvijati i provoditi zaštitu i održavanje kompleksa bazilike po najvećim svjetskim standardima; (2) poboljšati i inovirati prezentaciju i interpretaciju kompleksa bazilike; (3) poticati i jačati održivo korištenje kompleksa bazilike i (4) razvijati i primjenjivati suvremene načine upravljanja kulturnom baštinom. Kao takav predstavlja iznimnu vrijednost u usmjeravanju aktivnosti kojima se može poticati učinkovitost upravljanja kulturnom baštinom iznimne vrijednosti.

---

² Župa Poreč (2017.) Eufrazijeva bazilika u Poreču. Dostupno na: <http://www.zupaporec.com/eufrazijeva-bazilika.html> Pristupljeno: 16. kolovoza 2017.

³ Jelinčić et. al. (2014.) IRMO Plan upravljanja katedralnim kompleksom - Eufrazijanom u Poreču, EX.PO AUS Projekt, IPA CBC Adriatic 2007-2013

2.2. MUZEJSKO-GALERIJSKA DJELATNOST

Muzejsku djelatnost obavlja **Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino** kojemu je osnivač Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo. Zavičajni muzej Poreštine vrlo je važna ustanova u Poreču, ali i u Istri, posebno u kreiranju kulturne i turističke ponude. Muzej je nasljednik Pokrajinskog arheološkog muzeja Istre osnovanog 1884. godine i Gradskog muzeja za umjetnost i povijest osnovanog 1926. godine. Njihov muzejski fundus uključen je u današnji muzej koji se od 1952. nalazi u baroknoj palači obitelji Sinčić. Samostalna je ustanova od 2008. godine. Muzejski fundus danas broji preko 20.000 različitih predmeta koji se datiraju od prapovijesti do današnjih dana, a raspoređen je u pet odjela: arheološki, etnografski, galerijski, kulturno-povijesni i povijesni odjel, u ukupno 41 muzejsku zbirku.⁴ Muzej skrbi o više građevina i lokaliteta kulturno-povijesnog značaja u gradu Poreču i na širem području Poreštine. Muzejski postav je zatvoren jer je u tijeku rekonstrukcija zgrade i izrada novog stalnog postava. Obnova zgrade uključuje konzervatorske radove i građevinsku sanaciju kompleksa Palače Sinčić, a paralelno se priprema izrada novog stalnog postava kompleksa Muzeja. Pod okriljem ove institucije se organiziraju razne tematske izložbe (tijekom 2015. tri, a tijekom 2014. šest izložbi), edukativni programi za djecu i odrasle (stručna vodstva, predavanja, prezentacije, kreativne radionice i igraonice, edukativne izložbe pri čemu posebno se ističu programi organizirani povodom obilježavanja manifestacije Međunarodni dan muzeja i Noći muzeja) i znanstveni skupovi (najznačajniji je „Istarski povijesni biennale“). Kustosi muzeja godišnje održe više desetaka stručnih vodstava, nekoliko javnih predavanja, veći broj radionica za djecu i odrasle, među kojima se izdvajaju radionice tradicijskih i kreativnih vještina (pletenje košara, tkanje, pređenje, pletenje, kukičanje, filcanje...) te više terenskih istraživanja.

Muzejska knjižnica posjeduje knjižnični fond od preko 12.000 naslova. Knjižnične usluge namijenjene su stručnim djelatnicima muzeja, ali i zainteresiranim vanjskim korisnicima. Knjižnica skuplja knjige i periodiku koje obrađuju teme iz povijesti, povijesti umjetnosti, arheologije, etnologije, muzeologije i muzeografije, a posebno djela kojima su predmet grad Poreč i Poreština. Većinu fonda čine monografske publikacije, ali je značajna i kolekcija

---

⁴ Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino (2016.) Knjižnica. Dostupno na: <http://www.muzejporec.hr/hr/fundus/> Pristupljeno: 11.srpnja 2016.

periodike, časopisa i priručnika. Knjižnica sadrži i referentnu literaturu: enciklopedije, rječnike, leksikone, bibliografije i specijalizirane priručnike.⁵

Popis programa Zavičajnog muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino za kandidiranje na EU fondove:

1. Građevinska obnova baroknog kompleksa obitelji Sinčić (palača, kućica za služinčad i gospodarski objekt)
2. Restauracija muzejskih predmeta za novi stalni postav
3. Izrada novog muzejskog postava (dizajn i produkt dizajn postava)
4. Istraživački projekti arheoloških lokaliteta Poreštine
5. Tematske izložbe za istraživanje i valorizaciju porečke kulturne baštine
6. Objavljivanje publikacija o porečkoj kulturnoj prošlosti
7. Aktivnosti za Udrugu Društva prijatelja Giostre – Associazione Amici della Giostra u sklopu kulturno turističke ponude grada (edukacije, nabavka kostima i rekvizita).

2.3. GLAZBENO-SCENSKA DJELATNOST

Glazbeno scenska djelatnost Pučkog otvorenog učilišta Poreč tijekom cijele godine predstavlja publici i posjetiteljima niz događaja, manifestacija i koncerata, uz značajna imena hrvatskog i međunarodnog odabira.

Osnovna je funkcija Odjela, osim praćenja recentnih dostignuća u tom području, sustavno obrazovanje na području umjetnosti te, kontinuirani razvoj publike od najranijih godina do treće životne dobi.

Tako se organizira **redoviti kino program, ljetno art kino „Roxy“, Poreč Dox.**

Uz redovan kino program za djecu, mlade i odrasle, kino djelatnost organizira i provodi i sljedeće programe: Poreč Dox, ljetno art kino „Roxy“ (u suradnji s Open Air Festivalom) te edukaciju s područja filma i videa u suradnji s Odjelom za obrazovanje.

Kino Pučkog otvorenog učilišta Poreč od svog samog početka predstavlja glavno mjesto društvenog života svih generacija. Kroz godine djelovanja osoblje kina je ljubiteljima filma uvijek nastojalo pružiti najugodniji mogući doživljaj uz najbolji filmski program. Ni danas, kad omogućuje gledanje najnovijih hitova s minimumom zakašnjenja za svjetskim premijerama,

---

⁵ Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino (2016.) Knjižnica. Dostupno na: <http://www.muzejporec.hr/hr/knjiznica/> Pristupljeno: 11.srpnja 2016.

kino se ne prestaje usavršavati. Tome svjedoči i digitalizacija kino-prikazivačke opreme provedene 2013. godine. U skladu s Nacionalnim programom razvoja audiovizualnog stvaralaštva, Hrvatski audiovizualni centar (HAVC) pripremio je tada sveobuhvatnu akciju digitalizacije nezavisne kino-prikazivačke mreže u Hrvatskoj. Osim suvremenog i puno kvalitetnijeg prikazivanja filmova, digitalizacija je otvorila niz mogućnosti za nove i suvremene programe od prijenosa opera do drugih sadržaja.

U dogovoru s Open Air Festivalom, u ljeto 2017. planira se pokretanje besplatnog ljetnog art kina - **KINO ROXY** - kao nastavak suradnje s ostalim dionicima u turističkoj ponudi grada i Turističkom zajednicom. Na taj način građanima Poreča, ali i izbirljivim turistima ponuditi će se stari filmski hitovi koje je danas gotovo nemoguće pogledati na velikom ekranu, dokumentarci i druge forme.

Međunarodni festival dokumentarnog filma **Poreč Dox** 2018. godine bit će održan po osmi put. U samom početku (2010.) festival je započeo sa skromne četiri projekcije, tijekom četiri dana održavanja uz 220 posjetitelja. Već sljedeće, 2011. godine, program drugog Poreč Doxa proširen je na osam filmskih projekcija koje je pogledalo 1300 gledatelja, izložbu fotografija, edukativne školske matineje, gostovanja autora i besplatni završni koncert. Nastavno, treći Poreč Dox je programski nadograđen radionicama filmske i video produkcije. Iste godine službena selekcija radova (moderiranje festivala) pripala je vrsnom poznavatelju dokumentarnog sadržaja i potrebitosti, gospodinu Đeli Hadžiselimoviću, novinaru i uredniku stranog dokumentarnog programa na HRT-u. Četvrti i peti Poreč Dox dodatno je proširen kako po dužini trajanja festivala i broju filmova, tako i po uvrštenju novih edukativnih sadržaja te projekcija na dvije lokacije, kino dvorani Pučkog otvorenog učilišta Poreč i Teatrinu Zajednice Talijana Poreč.

Kako bi privukao što veći broj domaćih i stranih posjetitelja, festival se ciljano odvija u vrijeme turističke sezone. Na taj se način sezona produžuje, a Poreč oživljava kao atraktivna kulturno-turistička destinacija. Festival stimulira aktivni društveni angažman i sudjelovanje lokalnih građana, ali i stranih posjetitelja iz obližnjih zemalja poput Bosne i Hercegovine, Srbije, Slovenije i Italije. U godišnjem razdoblju koje je još uvijek atraktivno za turističke dolaske, no zbog tradicionalnog konzumiranja turističke ponude zanemareno i nedovoljno iskorišteno, festival pruža kulturno i edukativno iskustvo te, time daje dodanu vrijednost gradu, ne samo kroz raznoliku filmsku ponudu, nego i izložbenu i zabavno-edukativnu sekciju. Također, uz sveobuhvatni kulturno-umjetnički te, edukativni i zabavni

program, festival oživljava povijest grada Poreča kroz prezentaciju starih, tradicionalnih zanata i arhivskih snimaka, što turističkim posjetiteljima nudi autohtoni edukativno-umjetnički doživljaj. Za vrijeme svih šest festivalskih dana te, za potrebe festivala većina lokalnih ugostiteljskih objekata je otvorena (barovi, restorani, hoteli, klubovi), što nije uobičajeno u vremenskom periodu posezone, a svi bilježe dobru posjećenost.

Medijske kampanje pokrivaju cijelo područje Republike Hrvatske te je zamijećen izniman interes vodećih nacionalnih i lokalnih radio i TV medijskih kuća te novinskih glasila. Promidžbeni film festivala, izrađen u vlastitoj produkciji, emitirao se na Hrvatskoj radio televiziji, TV Istri, TV Novoj i RI TV, a organizatori festivala redovito su gostovali u emisijama na TV Novoj i TV Istra. Uz to, redovito se gostovalo uživo na Otvorenom radiju i Radio Centru, dok je novinsko glasilo Glas Istre redovito izvještavalo o festivalskim novostima. Internet portali parentium.com i poreština.info svakodnevno su dokumentirali događanja festivala. Noviji aspekt kampanje čini promocija na društvenim mrežama, koja se pokazala uspješnom na 7. izdanju festivala.

U svojim dosadašnjim izdanjima festival se jasno programski profilirao tijekom sve veće medijske zastupljenosti i rasta posjećenosti. Zadobio identitet i prepoznatljivost u čitavoj Istarskoj županiji, ali i šire. Manifestacija promovira autorsku i edukativnu dokumentarnu izražajnu formu s tematskim rasponom od društveno-ekonomske, političke, znanstvene i ekološke problematike s naglaskom na domaće i regionalne nagrađivane autore i filmove. Uz program za sve uzraste, festival nudi i obrazovni dio te time potiče razvijanje novih znanja i vještina, njegovanje kulturno-umjetničkog izričaja i razvijanje svijesti o važnosti aktivnog sudjelovanja u lokalnoj zajednici. Izložbama i koncertima se filmska umjetnost u sinergiji spaja s vizualnom i izvedbenom te, festival pruža raznovrsnu i sveobuhvatnu kulturno-turističku ponudu.

Svakodnevno nakon filmskih projekcija uz vođenje selektora festivala slijede gostovanja redatelja, producenata i protagonista filmova u foajeu kina Pučkog otvorenog učilišta Poreč, gdje se publika može neposredno uključiti u **razgovor s gostima festivala**.

U jutarnjim projekcijama organizirane su **besplatne edukativne matineje** sa školama iz Poreča i okolnih općina i gradova, s oko 3000 djece srednjoškolskog i osnovnoškolskog uzrasta.

Obrazovni dio festivala sastoji se od filmskih radionica u trajanju od šest dana, organiziranih u dvije grupe; za početnike i druga za naprednije polaznike. Radionice se sastoje od osnova

tehnika snimanja kamerom, pa sve do montaže, produkcije, post produkcije i finalizacije filma. Tečaj se provodi u suradnji s Visokom školom za primijenjene znanosti i nove medije u Ljubljani i Visokom školom za umjetnost Sveučilišta u Novoj Gorici. Posljednjeg dana radionice održava se okrugli stol sa svim mentorima i polaznicima tečaja, a radovi se predstavljaju publici na velikom platnu.

Festivalski program upotpunjen je i **zabavnim dijelom, prigodnim tematskim after partyjima, izložbama, druženjima i koncertima**, a službeno zatvaranje festivala prati nastup poznatih bendova ispred zgrade Pučkog otvorenog učilišta u Poreču na Narodnom trgu (2011. Elemental, 2012. Let 3 i Cirkus, 2014. Groovecakes, Tri Kralja, ABOP i Radio Aktiv, 2016. Elemental).

U porečkom Kazalištu, osim **zimske kazališne sezone** u kojoj se organizira igranje više kazališnih predstava tijekom studenog i prosinca, u prosincu se organizira i već tradicionalni i najposjećeniji koncert, gospel **BOŽIĆNI KONCERT**. Koncert pruža izuzetan glazbeni doživljaj svake godine svojim sugrađanima i istarskim ljubiteljima gospela već 20 godina, a publika pokazuje koliko prihvaća ovaj glazbeni žanr. Gostuju poznata imena, a publiku čine posjetitelji raznih životnih dobi. Publika aktivno sudjeluje u koncertu jer izvođači svojim specifičnim pristupom ostvaruju interakciju s njom. Neki od prestižnih izvođača i američkih gospel zborova koji su dosad nastupili u Poreču su: Wanda Trend Philips (USA), "Swing quartet" Oto Pesner & Radojka Šverko (SLO & HR), Vinko Coce & Putokazi (HR), Followers of Christ (USA), Earl Bynum & As We Are feat. Cora Armstrong (USA), "4 Love gospel quartet" (USA), Joyful Gospel Singers (USA).

Zlatni zub je žanrovski jedinstven festival komedije u Istri, u sklopu kojega se prikazuju kazališne predstave te, proglašavaju pobjednici s nagrađenom prvoplasiranom i drugoplasiranom najboljom predstavom kojima se dodjeljuju nagrade Zlatni i Srebrni zub. Svake godine pobjednike glasovanjem odabire publika. Zanimljivost je da sudionici glasuju pljeskanjem pa se najduži i najjači pljesak i najviše boduje.

Odaziv publike za ovaj je festival od početka izniman. Festival je pokrenut 2008. godine u periodu kada „se ništa nije događalo“, početkom ožujka. Drugi je razlog bio taj da su građanima općenito potrebne opuštene forme u kojima će se opustiti i zabaviti s naglaskom na komediju. Porečka publika preferira komediju koja generira gledatelje i iz drugih krajeva

Istre, a u predsezoni je to i jedan motiv za dolazak u Poreč. Festival je nastao iz porečkih resursa, u sklopu festivala dosad su bile organizirane radionice o smijehu u prostorijama Pučkog otvorenog učilišta Poreč, okrugli stolovi (u početku održavanja), a događaj je imao i popratne manifestacije.

U Poreču su gostovale najbitnije kazališne kuće, nezavisne produkcije i strana gostovanja (Bosna i Hercegovina, Srbija) - Kazalište Moruzgva, Kazalište Planet Art, Kazalište Binocular, Kazalište EXIT, Glumačka skupina Histrioni i drugi. Osim njih domaća kazališna skupina „MRKI TEATAR“ predstavila se s više naslova. Sam festival bio je motiv da se uči i radi u kazalištu te da se producira komedija povodom još jednog Festivala komedije i smijeha Zlatni Zub.

Od koncertnih događanja izdvaja se glazbena manifestacija **“Naš kanat je lip”** (čuvanje naše beside i melosa) čiju posebnost čini istarsko-primorski melos te, čakavska riječ u interpretaciji zborova, a ono što je uvijek iznova obogaćuje, a pjesnicima i skladateljima stvara poticaj, jest natječaj koji se raspisuje svake dvije godine, dok najbolje skladbe bivaju nagrađene te, objavljene u posebnoj notnoj publikaciji - glazbenoj zbirci "Naš kanat je lip".

Ova glazbena manifestacija održava se svake godine početkom lipnja u Istarskoj sabornici, nekadašnjoj franjevačkoj gotičkoj crkvi iz 13. stoljeća idealnih akustičnih svojstava. Druga lokacija je impozantna Eufrazijeva bazilika. Svake godine uz poznate skladbe uvode se i praižvedbe. Manifestacija podsjeća na snagu, potrebu i značaj čuvanja i razvijanja tradicije i kulturne baštine istarske glazbe kojom već više od četiri desetljeća potiče stvaranje glazbe na istarskom melosu i čakavskoj riječi. Nastupaju zborovi iz Poreča, Bakra, Rijeke, Roča, Vrsara, Buzeta, Labina, Pule... Pokrovitelji su Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Istarska županija i Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo.

U povijesnom zdanju Eufrazijeve Bazilike, u produkciji glazbeno-scenske djelatnosti Pučkog otvorenog učilišta Poreč, održava se festival klasične glazbe pod nazivom **"Koncerti u Eufrazijani"**. Pažljivim odabirom koncerata i priznatih umjetnika predstavljaju se glazbena dostignuća domaćih i inozemnih autora, naglašavajući pritom integritet i važnost ovog spomenika kulture pod zaštitom UNESCO-a. Komornom glazbom te, osebnim, vrhunskim interpretacijama koje su postale programskom okosnicom Koncerata u Eufrazijani te, uz impresivna gostovanja, nastavlja se tradicija i kontinuitet kvalitete od 1961. godine koji ovom festivalu klasične glazbe daju život, cjelovitost i vrijednost koja nadilazi vrijeme - upravo

poput zidova i mozaika njenog jedinog doma - Eufrazijeve bazilike. Visoko pokroviteljstvo Ministarstva kulture Republike Hrvatske, jasno i temeljno podcrtava mjerodavnost i etabliranost jednog od najstarijih festivala klasične glazbe u Hrvatskoj.

Izdvojeno iz predgovora monografije *50 godina koncerata u Eufrazijani*:

„Koncerti u porečkoj Eufrazijevoj bazilici odlikuju se posebnošću kako organizacijske tako i umjetničke naravi. Svaki festival s tradicijom (a pola stoljeća postojanja svakako se može okarakterizirati kao tradicija dubokih korijena) ima svoju priču nastanka, svoje entuzijaste, svoja predvidiva događanja kao i ona koja je bilo nemoguće predvidjeti, svoju publiku, svoje uspone i padove, ukratko, svoju povijest.... Po tome su festivali živi, po tome oni preživljavaju u teškim vremenima, koja su, poput našeg današnjeg, vrlo sklona zaboravu. A povijest, kultura i tradicija upravo su suprotno od zaborava: oni su sjećanje, bez kojeg nema ni usporedbe, ni razumijevanja, ni komunikacije.“⁶

Godine 1961. zaslugom tadašnjeg predsjednika Skupštine općine Poreč, Antuna Restovića osnovane su Porečke ljetne priredbe, čiji je prvi nositelj programa bilo Turističko društvo Poreč, a prvi voditelj Aleksandar Levaj. Organizaciju Porečkog kulturnog ljeta preuzima 1974. godine porečko Narodno sveučilište pod vodstvom Ante Cukrova, tadašnjeg rukovoditelja Centra za kulturu. Od 1979. do 2002. organizaciju porečkih ljetnih koncerata vodi Nada Janko. Za posljednjih šest sezona, u sklopu organizacije Pučkog otvorenog učilišta Poreč, selektorica programa Koncerata u Eufrazijani (službeni naziv manifestacije od 1976.) je Katja Restović. To su u najkraćim crtama neizostavne činjenice. No one premalo govore o duhu festivala, kako o njegovoj posebnosti, tako i o širem kontekstu u kojem je ostvaren.

Ideja o plodonosnom spoju kulture i turizma, koja će kasnije u sklopu razvoja koncepta regionalnih festivala imati punu podršku Europske unije, u Poreču se počela ostvarivati početkom šezdesetih godina prošloga stoljeća. Svijest o vrijednosti postojeće spomeničke baštine prvoga reda spojila se s ambicijom što atraktivnije turističke ponude, u kojoj bi dramski, glazbeni i folklorni sadržaji mogli podcrtavati svoju važnost u jedinstvenom

---

⁶ Bosiljka Perić Kempf, iz predgovora monografije *50 godina koncerata u Eufrazijani / Fifty years of Concerts in Euphrasiana, 1961 – 2011*, Nakladnik: Pučko otvoreno učilište Poreč, 2011.

ambijentu Eufrazijane i njoj srodnim porečkim ambijentalnim prostorima.

Pedesetogodišnje postojanje i dosadašnje programsko bogatstvo Koncerata u Eufrazijani zaslužuje poseban osvrt, jer se za dugo vrijeme svog trajanja manifestacija potvrdila kao atraktivno, uzbudljivo i, usprkos svim poteškoćama „u hodu“, uspješno mjesto protoka i doživljaja glazbe. A kroz Eufrazijanu su za ovih pola stoljeća prošli ne samo najeminentniji hrvatski glazbenici, već i brojna zvučna imena svjetskih koncertnih podija. Njihovo bi detaljnije navođenje uvelike nadišlo okvir ovog prigodnog uvodnog napisa. Ipak, valja se podsjetiti na nezaboravne doživljaje glazbe kakve je Poreč, zahvaljujući upravo svom glazbenom festivalu sve ovo vrijeme nudio zaljubljenicima u ljepotu, kako domaćima, tako i stranim, turistima željnim i duhovne hrane, konačno, svim onim putnicima namjericima ili jednostavno prolaznicima koji su za trajanja svojih dugih, toplih ljeta pohodili i porečku rivijeru.

U čarobnom prostoru Eufrazijeve bazilike nastupila je jedna Martina Arroyo, pjevali su naši velikani svjetskih opernih pozornica, Dunja Vejzović, Ljiljana Molnar Talajić i Vladimir Ruždjak, a neki od znamenitih svjetskih komornih ansambala, poput Tria Wanderer ili Komornog orkestra Liszt Ferenc iz Budimpešte našli su u njoj idealno mjesto za duboko sabranu svirku. Mnogi mladi glazbenici, poput našeg pijanista Gorana Filipeca ili violinista Marca Grazianija, dobili su šansu da u Eufrazijani pokažu svoju darovitost, u njezinom jedinstvenom ozračju nastupali su Ivo Pogorelić, Leon Morales, Stefan Milenković, Pedja Mužijević, Kelemen Barnabas, zazvučala je tamo profinjena svirka zagrebačkog gitarskog trija, Zagrebačkih solista, sastava i Musicisti Italiani, gudačkog kvarteta Tartini, čuo se srebrni zvuk čembala Višnje Mažuran, kao i nadahnuto muziciranje pripadnika svjetske violončelističke elite, od koje neka budu spomenuti tek Monika Leskovar i Michael Flaxman.

U skladu sa svojom festivalskom misijom, Koncerti u Eufrazijani uvijek su ostali otvoreni za nastupe regionalnih ansambala, pa su u njima višekratno muzicirali pjevački zborovi, instrumentalni ansambli i solisti iz Poreča i Rijeke.

„Nemoguće je nabrojiti svu glazbu, programe i izvođače, koji su našli svoje mjesto u posvećenom prostoru Eufrazijane. Ova jedinstvena građevina s nasljeđem svoje nemirne prošlosti, doimlje se, međutim, poput skrivene oaze mira. U njoj glazbena umjetnost već pola

stoljeća nalazi svoj kutak zaštićen od buke svijeta, darujući svima onima koji u njega uđu nezaboravne trenutke čiste ljepote.“ (Bosiljka Perić Kempf)

Također možemo izdvojiti 2012. godinu kada je u Bazilici gostovao Zbor Ruske državne kapele s koncertom Hrvatske mise u d-molu Borisa Papandopula pod ravnanjem maestra Valerija Poljanskog, za mješoviti zbor (sopran, alt, tenor i bariton solo a capella). Zbor je utemeljen 1. prosinca 1971. Njegovi su članovi isprva bili studenti Moskovskog državnog konzervatorija koje je također vodio student Valerij Poljanski. Kasnije se ansambl širio te su mu se priključivali i drugi pjevači. Danas je Zbor Ruske državne kapele jednoglasno priznat kao prvorazredan i tehnički jedan od nadmoćnijih glazbenih kolektiva u Rusiji kojemu kritičari oduševljeno komplimentiraju: „Najviša razina kulture i profesionalnost, jedinstvo emocionalne punoće zajedno s finoćom zvuka predstavlja zbor gdje svaki glas zasebno ima jasan zvuk.“ (Večernjaja Moskva) „Kakav zbor!“ Prekrasno, plemenito, idealno ujednačeni tonovi, raznolike boje basova, besprijeckorno čista intonacija... (Le Monde de la musique)

Već 16 godina zaredom u Poreču se organizira **“Street Art Festival”** utemeljen kao otvorena festivalska forma koja u sebi uključuje sve vidove umjetničkog izraza, od glazbeno-scenskih nastupa, likovno-umjetničkih projekata, do raznih tipova uličnih akrobacija i performansa. Festival se održava svake godine u mjesecu kolovozu i okuplja izabrane umjetnike iz različitih područja i zemalja, a krajnji mu je cilj, osim predstavljanja radova, razmjene iskustava i ugodnog druženja, zadržati kvalitetu prezentiranja te, „upisati“ grad Poreč između svjetski poznatih centara uličnog („site specific“) kazališta, uglavnom fokusiranog na neverbalni, plesni, glazbeni i likovni izričaj.

Kako je jedan od ciljeva Festivala oživljavanje starogradske jezgre grada Poreča, programi se odvijaju po ulicama i trgovima starog dijela grada, a sudionici Street Art Festivala mogu biti svi, nevezano za dob, državljanstvo i edukaciju. Za učestvovanje na Street Art Festivala nema participacije i jedini je preduvjet kvalitetan i zanimljiv program. Nakon analize pristiglih ponuda - izbornik festivala, izabire programe koji kvalitetom i sadržajem zadovoljavaju uvjete objavljenog natječaja. Kako se aktivnosti Street Art Festivala odvijaju na otvorenom, broj posjetitelja je impozantan jer svake godine ovaj festival posjećuje više tisuća posjetitelja.

Program **Međunarodni glazbeni festival JAZZ u Lapidariju** je osmišljen tako da zadovoljava osnovne zahtjevnosti: visoka i priznata kvaliteta glazbenika iz Hrvatske i međunarodnog

programa međunarodni. Raznolika zastupljenost izvođača, od najpoznatijih afirmiranih do mlađih skupina s njihovim specifičnim žanrovima, pa i teritorijalnim, od etno, standarda, improvizacija i drugih oblika suvremenog i klasičnog jaza. Takav šarolik koncept zasigurno zadovoljava raznoliku turističku i domaću publiku te se postiže puni efekt. Da se obuhvati što duže vremensko trajanje tijekom dva mjeseca, kako se zgusnutim programom publika ne bi zamorila program ima ujednačenu dinamiku i ispunjava vremenske praznine. Važnost ovoga festivala promicanje je jaza te, suvremenog i glazbenog stvaralaštva u sklopu hrvatske kulture. Između ostalih nastupali su: Zdenka Kovačiček, Josipa Lisac, Renato Chicco, Boško Pertović, Vanja Lisjak, Matija Dedić, Tamara Obrovac, Elvis Stanić, Ratko Zjača, Vasil Hadžimanov, Tony Kofi, Regional Veal, Byron Motley i drugi. U trenutku kada je festival nastao bio je pravi hit i osvježanje za gladne konzumente kulture u gradu Poreču. Događanja u Lapu srijedom predstavljala su redovno okupljalište domaće publike koja voli jazz u ljetnim mjesecima. Kroz godine, unatoč laganim krizama uvjetovanim vanjskim okolnostima, uspjela se održati ideja i snaga festivala.

Snažan **amaterizam** temelj je razvoja kulture i umjetnosti u manjim sredinama, odnosno, može se reći da bez amaterizma nema napretka. Iako u Poreču postoje oscilacije u tom pogledu jer su razne aktivnosti kao zborovi ili dramske skupine nemalo puta vezane za snažne osobe koje su posvećene radu, pa izostanak istih znači i prekid aktivnosti, možemo potvrditi zavidan kontinuitet. U svojih pet desetljeća postojanja, Pučko otvoreno učilište Poreč veliku je pažnju pridavalo održavanju amaterskog djelovanja građana Poreštine. Ulaganje u osobne interese kroz društveno djelovanje uvijek je pozitivno utjecalo na kulturu i kvalitetu življenja cijele zajednice. Poticanjem kreativnosti, zajedništva i solidarnosti jača se i podržava lokalni identitet te, povezuje različitosti u zajednici. Motivacija je glavni pokretač naših amatera, a voditelji, tajnici i predsjednici su ti koji ih drže na okupu i bez čijeg zalaganja ništa ne bi bilo moguće.

Mješoviti pjevački zbor «Joakim Rakovac» djeluje od 1979. godine. U trideset osam godina entuzijazma, stotinu članova zbora pokazalo je ljubav prema glazbi i bilo okosnicom glazbenog amaterizma u gradu Poreču. Ljubav prema pjevanju, želja za druženjem i kvalitetno iskorištenim slobodnim vremenom, ono je što motivira pjevače amatere koji svojim djelovanjem uvelike pridonose svečanom karakteru gradskih manifestacija. Zbor broji

35 pjevača koji se sastaju dvaput tjedno, a po potrebi i češće. Program Zbora je opsežan: od pučke istarske kante i dalmatinske klapske pisme do djela domaćih i stranih autora iz svih glazbeno-povijesnih razdoblja, duhovnog i svjetovnog karaktera. Zbor postiže vrijedne rezultate na brojnim pozornicama širom Istre, Hrvatske i inozemstva, a redovito sudjeluje i na gradskim manifestacijama. S ciljem razvoja i promocije porečkog amaterskog stvaralaštva, članovi Zbora obogaćuju kulturni život grada Poreča.

Zalaganjem članova, Zbor iz godine u godinu sve više sredstava dobiva od sponzora i donatora koji prepoznaju vrijednost postojanja i rada Zbora. Zahvaljujući tome, Zbor nastavlja provoditi svoje aktivnosti ne samo u gradu, nego i predstavljajući grad u Hrvatskoj i šire. Posebno valja izdvojiti nastup u Eufrazijevoj bazilici sa zborom Sveučilišta u Edinburgu i nastup u crkvi Gospe od anđela sa ženskim zborom Sveučilišta u Beču.

Kazališno-dramski ansambl kazališta Poreč **Mrki teatar** osnovan je u jesen 2009. godine. Članovi se kontinuirano educiraju u području dramske umjetnosti. Specifičnost ove glumačke postave različitost je starosnih dobi, pa su tako neki glumci umirovljenici, neki su aktivno zaposleni, a neki su još u školi. Svoju prvu nagradu Mrki Teatar je dobio 2011. na Zlatnom zubu, kada mu je publika dodijelila Zlatni zub za predstavu "Na brzaka" u režiji Katje Restović. Godišnje Mrki Teatar izvodi jednu do dvije predstave.

Također valja istaknuti puhački orkestar "**Porečki delfini**" osnovan 1992., dok se 2002. godine osniva orkestar **Big-band**. Dječja limena glazba „Porečki delfini“, kasnije dječji puhački orkestar, započela je s radom davne 1992. godine pri Pučkom otvorenom učilištu Poreč. Članovi orkestra bila su djeca školskog uzrasta osnovne i srednje škole te studenti. Malobrojni, ali ambiciozni, mladi početnici upoznali su svoje prve note u učioničkim prostorima Učilišta. Polako, ali sigurno, poput delfina po kojima su dobili ime, zaronili su u glazbene vode. Mladi glazbenici učili su različite tehnike sviranja na instrumentima kao što su: flauta, klarinet, saksofon, truba, trombon, tenor, tuba, udaraljke, gitara i bas gitara. Marljivo su uvježbavali partiture za orkestar i učili se zajedničkom muziciranju u orkestru. Iz godine u godinu povećavao se broj polaznika koji su pronašli veliko zadovoljstvo u druženju s glazbom i uživanju u zajedničkim instrumentalnim vježbama.

Već prve godine svog postojanja predstavili su se svojim repertoarom na nastupima pred porečkom publikom čime su zadobili simpatije svojih sugrađana i svesrdnu potporu Grada

Poreča – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo čime je njihov opstanak bio zajamčen. Malo pomalo orkestar je zauzeo svoje mjesto u kulturnom životu Grada. Uslijedili su mnogobrojni nastupi, čak i preko 30 godišnje.

Glavna vizija Delfina jest pružiti mladima mogućnost korištenja slobodnog vremena baveći se glazbenom aktivnošću, družeći se, učestvovati na nastupima i koncertima u gradu Poreču povodom državnih praznika, na gradskim manifestacijama, nastupima po pozivu, ali isto tako obogatiti kulturnu ponudu grada, posebno u ljetnim mjesecima. Njihov glazbeni repertoar je pozamašan, od izvedbi nadahnutim evergrinima do poznatih melodija u kojima se isprepliću rock, latino ritmovi, swing i jazz. Današnji Delfini upisuju djecu uzrasta od 5. do 8. razreda.

Projekt, **platforma „Tornaj se doma – Torna casa“** Pučkog otvorenog učilišta Poreč okuplja u Poreču glazbenike, dizajnere, glumce, fotografe, slikare i ostale umjetnike koji su vezani za Poreč, no svoje karijere stvaraju izvan Poreča. Oni se pozivaju da se vrate u svoj grad i pokažu svoje stvaralaštvo. Jedan od ciljeva ovoga projekta je afirmacija prostora Pučkog otvorenog učilišta, ali i cijelog grada za nove umjetničke doživljaje. Želja je spojiti specifične lokacije, koje najviše odgovaraju djelu koje se predstavlja i umjetniku. Projekt je počeo 2016. godine pa se ne može posebno evaluirati, ali zanimljivost ideje s ciljem afirmacije lokalnih umjetnika, posebno i mladih umjetnika da se predstave porečkoj publici i imaju mogućnost djelovanja u Poreču svakako ukazuje na značaj koji bi ovaj projekt, kroz njegovu snažnu afirmaciju imao u budućnosti. U vremenima kada je mobilnost umjetnika na najvišoj razini, umjetnici putuju i žive na relacijama između raznih centara događanja, gradova u državi, i potvrđuju da živjeti na jednom mjestu, stvarati na drugom, a predstavljati se na nekom trećem postaje dijelom novog ritma življenja.

U novim okolnostima, ritmu življenja, uzaludno je pokušavati zadržavati ili ne puštati mlade ljude da odu, ali ono što je važno i što se može, ako nam je stalo, da naš grad predstavljajući svoju umjetnost kroz svoje umjetnike, a ne samo turizam, stvori uvjete, da se povremeno ta umjetnost i umjetnici „tornaju doma“. Svjesni upravo ovih novih okolnosti, kroz Ciklus autora “Tornaj se doma / Torna casa” želi se stvoriti prostor i prilika da se autori koji svoje karijere stvaraju izvan našeg grada, s radošću i posebnim osjećajem prema sredini koja je jedna od stanica njihovog umjetničkog putovanja, vrate i pokažu što su novo napravili.

Na taj način se stvara nova komunikacija između građana i autora, prijateljska, ali i poslovna, stvaraju se uvjeti da se s radošću „tornaš doma“, na par dana, na godinu, na duže.

Ovim projektom Učilište kreće prema drugim porečkim institucijama, nevladinim organizacijama i pojedincima dajući priliku da grad i građani grade i progovaraju kulturu sami, upravo onime što jesu i na način na koji im najviše odgovara, stvarajući platformu za razvoj urbane kulture grada (GRADiTI Poreč) pokrećući sadržaje koji neće biti komercijalni ili bez ukusa, promovirajući svoje vrijednosti.

Nakon pilota u 8. mjesecu, projekt "Tornaj se doma / Torna casa" svoje je prvo izdanje doživio u sklopu off-programa 6. međunarodnog festivala dokumentarnog filma Poreč Dox u ponedjeljak, 7. studenog 2016. Prikazan je film porečkog redatelja Gorana Škofića "Na plaži" (2016).

Glazbeno-scenska djelatnost Pučkog otvorenog učilišta Poreč u idućem periodu planira izraditi komunikacijsku strategiju u cilju poboljšanja komunikacije s građanima i razvoja publike. Sustavno će se raditi i na osnaživanju suradnje s pojedincima, grupama, inicijativama, udrugama i raznim organizacijama te, tako povećati otvorenost sustava i kulturne produkcije grada Poreča, za što je potrebno stvoriti logističke preuvjete.

Jedan od ciljeva bi trebalo biti i stvaranje vlastitog kulturno-umjetničkog proizvoda koji bi obogatio zajednički javni fondus i učinio Poreč ozbiljnijim gradom po pitanju umjetnosti. Nužni za ostvarenje ovoga cilja su razvoj i stvaranje minimalnih produkcijskih uvjeta, a kulturno-umjetnički proizvod stvarao bi se kroz produkcije i koprodukcije.

Kroz nove projekte nastaviti će se razvijati urbana kultura, inovativne prakse, amaterizam i projekti na korist mladih. Strateški raspoređenim događanjima i manifestacijama nastaviti će se doprinos stvaranju ritma grada u kojem se kultura ne konzumira samo tijekom turističke sezone, već čitave godine.

Na inicijativu Valamar Riviere 2016. godine započelo se s **Poreč Open Air Festival of Life**. Ovaj festival kombinacija je glazbenog programa (R&B, jazz, elektronski ritmovi, Unplugged bendovi), programa uličnih performansa (cirkus u gradu s žonglerima, hodačima na štulama, akrobatima, gutačima vatre, Bal princeza za najmlađe, električne laserske noći koje oboje drevne gradske zidine vizualnim svjetlosnim efektima i pretvaraju šetalište Lungomare u čarobno šetalište, laserski show na morskoj površini, poseban završni nastup na ljetnoj pozornici Ville Polesini), kina (projekcije filmova različitih žanrova) i kazališnog sadržaja kojim

se prikazuju posebnosti Istre i Poreštine. Festival započinje početkom lipnja i završava početkom rujna. Moto festivala jest slaviti život, ljepotu života i malih životnih užitaka.⁷

Ljetna škola gitare „Poreč Fest“ djeluje od 2013. godine i održava se u prostorijama Umjetničke škole u Poreču. Školu vodi renomirani gitarist i pedagog, Xhevdet Sahatxhija, profesor gitare u Glazbenoj školi Pavla Markovca u Zagrebu i vanjski suradnik na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i Osijeku. Ljetna škola je međunarodnog karaktera i u školi sudjeluju gitaristi različitog uzrasta i dolaze u Poreč iz različitih zemalja (Hrvatske, Slovenije, Kosova, Makedonije, BiH, Italije ...). U školi sudjeluju sadašnji i bivši učenici i učitelji Umjetničke škole Poreč što doprinosi boljem napretku i usavršavanju osobito što se škola organizira za vrijeme ljetnih praznika učenika.

Školu pohađaju i afirmirani gitaristi koji traže nova saznanja i među njima su i mladi gitaristi, laureati državnih i međunarodnih natjecanja: Lovro Peretić, Nikica Polegubić, Benjamin Čaušević, Divna Šimatović, Natan Zlodre, Urbaan Reiter, Mislav Pečnik, Luka Lovreković, Lucija Štivčević, Stoje Stojanov....

U sklopu ljetne škole „Poreč Fest“ održavaju se i koncerti u Eufrazijevoj bazilici u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Poreč i u Vrsaru u sklopu Festivala GitarISTRA „More i gitare“. Cilj manifestacije „Poreč Fest“ Međunarodno gitarističko i violinističko natjecanje koju organizira Umjetnička škola Poreč je već tradicionalno okupljanje darovitih, mladih gitarista i violinista, te afirmacija glazbenih potencijala i promocija mladih glazbenika.⁸ Kroz godine natjecanje se sve više razvija što potvrđuju mnogobrojni sudionici iz raznih škola i akademija diljem Hrvatske i inozemstva (preko 100 sudionika). Natjecanje se u početku organiziralo samo za gitariste, a od 2015. pored gitarističkog natjecanja organizira se i violinističko natjecanje kao dio sveukupne manifestacije i susreta glazbenika u Poreču. Pored samog natjecanja organiziraju se i vrhunski koncerti poznatih umjetnika, razne prezentacije i druženja. Cilj je da natjecanje preraste u Festival te da sa još brojnijim događanjima u predsezoni oživi i obogati kulturnu ponudu grada Poreča i uključi još više ustanova, udruga,

---

⁷ Više o Poreč Open Air Festival of Life-u na: <http://porecopenair.com/o-festivalu/>

⁸ Porečki tirando con pizzicato (2016.) Međunarodna ljetna škola gitare. Dostupno na: <http://www.porecki-tirando.info/> Pristupljeno: 11. srpnja 2016.

organizacija, poduzetnika i slično. Isto tako polaznici škole sudjeluju na raznim manifestacijama u Poreču, kao što je Street Art Festival.

Cilj škole je obogaćivanje kulturne ponude grada Poreča i njegova promocija, razvijanje gitarističkog odjela u Poreču, te stručno usavršavanje učitelja Umjetničke škole Poreč. Jedan od ciljeva je isto tako i promocija mladih gitarista, afirmacija njihovih glazbenih potencijala, napredovanje u novim saznanjima, širenje multikulturalnih vrijednosti, sudjelovanje u raznim glazbenim formacijama, koncertima, nastupima i slično.

Umjetnička škola Poreč u suradnji s Koncertnom direkcijom Zagreb i Pučkim otvorenim učilištem Poreč od 2000. godine domaćin je jedinstvenog **Međunarodnog violončelističkog natjecanja Antonio Janigro** koje se održava svake druge godine krajem mjeseca listopada. U godini između natjecanja organizira se Festival Antonio Janigro koji okuplja komorne sastave i orkestre kroz radionice, predavanja, prezentacije, okrugle stolove, skupove i brojne koncerte. Natjecanje se iz godine u godinu sve više razvija i dobiva na međunarodnoj reputaciji. Na prošlogodišnjem natjecanju sudjelovali su natjecatelji iz 21 zemlje (Kazahstan, Hrvatska, Italija, Kina, Rusija, Južna Koreja, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija, Velika Britanija, Rumunjska, Austrija, Slovačka, Belgija, Švicarska, San Marino, Izrael, Ukrajina, Španjolska i SAD). Natjecanje je priznato i od European Union of Music Competitions for Youth i okuplja nadarene, najbolje mlade violončeliste i njihove pedagoge iz raznih krajeva svijeta, te je u svrhu razmjene iskustava i pedagoškog rada organiziran masterclass (seminar za sve sudionike natjecanja). Masterclass vodi peteročlani međunarodni ocjenjivački sud i po tome je ovo natjecanje jedinstveno. Uz promociju i vrhunska glazbena događanja u sklopu natjecanja održavaju se i skupovi, prezentacije i koncerti, a posebno je vrijedno istaknuti koncert otvaranja i koncert pobjednika natjecanja. Natjecanje omogućuju Ministarstvo kulture, Istarska županija, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo, Turistička zajednica Grada Poreča i Grad Zagreb. Posljednje izdanje natjecanja „Antonio Janigro“ bilo je cijelo vrijeme praćeno „*live streamingom*“, dakle moglo se pratiti putem Interneta iz raznih krajeva svijeta što je iznimna promocija događanja i grada Poreča. Cilj je uključiti i surađivati sa što većim brojem sudionika, ustanova, institucija i poduzetnika.

2.4. LIKOVNA DJELATNOST

Likovna umjetnost je u mnogočemu odredila grad Poreč. Najznačajnija manifestacija je **porečki Annale** koji po svom kontinuitetu, spada u jedinstvenu likovnu manifestaciju koja po svom karakteru ima institucionalni status te se kao jedina te vrste u Hrvatskoj može pohvaliti s 55 godina kontinuiranog održavanja. U sklopu svojih redovitih neprofitnih djelatnosti, u domeni likovne djelatnosti, Pučko otvoreno učilište surađuje s nekoliko partnera i u privatnom sektoru. Najznačajniji partneri su Valamar Rivera d.d., kolekcija Marinko Sudac, Kamen Pazin. Osim toga donacijama i sponzorstvom djelatnost pomažu mnogi drugi subjekti. U gradu Poreču, u sklopu Pučkog otvorenog učilišta Poreč djeluju tri likovna izložbena prostora: **galerija Zuccato, Mala galerija i Istarska sabornica** u kojima se održavaju programi samostalnih izložbi hrvatskih i međunarodnih umjetnika.

U sklopu likovne djelatnosti financiraju se brojni likovni programi. Najekskluzivniji i najdugovječniji likovni program u sklopu galerijske djelatnosti POUP-a čini Annale suvremene umjetnosti zatim, izložbe u galeriji Zuccato, izložbe u Maloj galeriji i Istarskoj sabornici, bienalne izložbe Photodistorzija te, bienalna retrospektivna izložba modernističkih klasika hrvatske likovne umjetnosti. Učilište surađuje na projektima Poreč Mosaic City kao i s Valamar Rivierom na Rivijerinoj slikarskoj koloniji te s Institutom za istraživanje avangarde i kolekcijom Marinka Sudca kao novim projektom u sklopu izložbi u galeriji Zuccato. U sklopu Učilišta također djeluje Međunarodna kiparska škola Montraker te godišnja skupna amaterska izložba Pro-futura. Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo financira realizaciju likovnih programa u trima likovnim gradskim prostorima, te omogućuje realizaciju izložbi samostalnih umjetnika koji nemaju svoje galerijske prostore. Povremeno se u sklopu izložbi, ukoliko je predviđeno programom, promoviraju tiskani katalozi i publikacije izložbi te monografije, razgovori s umjetnicima – artist talk te organizirana vođenja razgledavanja izložbi.

Muzejsko-galerijska i likovna djelatnost radi s ciljem očuvanja, popunjavanja te prezentacije visokovrijednog muzejskog, galerijskog i umjetničkog opusa, retrospektivnih predstavljanja značajnih hrvatskih likovnih autora, predstavljanja međunarodno važnih izložbi te afirmacije suvremenih porečkih, lokalnih i nacionalnih likovnih autora kao i gostovanja umjetnika iz regije i predstavnika nacionalnih manjina.

Porečki Annale⁹ poznata je i najstarija hrvatska skupna izložba suvremene umjetnosti koja se organizira još od 1961. godine. Porečki Annale kao izložba jedinstvenog tematskog odabira, organizira se jednom godišnje, početkom kolovoza istovremeno u dva prostora – galerija Zuccato i Istarska sabornica. Svečano otvorenje organizira se u Istarskoj sabornici. Izložbu Annale pokrenuli su Edo Murtić i Milena Lach. Izložba Annale povremeno gostuje i u stranim državama gdje na pravi način promovira bogatu kulturnu ponudu grada Poreča i Hrvatske te precizno i jasno svojim postavom daje kritički osvrt na trend i sukus suvremene umjetnosti. Annale je danas namijenjen prvenstveno svojevrsnoj godišnjoj reviziji i pregledu najrelevantnijih likovnih događanja prvenstveno s područja suvremene umjetnosti Hrvatske ali i regije. Annale izaziva ogroman interes javnosti i značajan je događaj za lokalnu zajednicu. Po svom kontinuitetu spada u jedinstvenu likovnu manifestaciju koja po svom karakteru ima institucionalni status te se kao jedina te vrste u Hrvatskoj može pohvaliti s 55 godina kontinuiranog održavanja. U tom su dugom vremenskom razdoblju na Annalima izlagali najreprezentativniji predstavnici nekadašnje jugoslavenske, a potom i hrvatske likovne scene uz velik broj gostovanja inozemnih umjetnika. U organizacijski i umjetnički odbor Annala bila su uključena mnoga eminentna imena, od predstavnika umjetnika, likovnih kritičara, muzealaca, kustosa sve do ljudi na raznim rukovodećim položajima u gradu Poreču. Svojim obujmom, kvalitetom i značenjem galerijske i muzejske prakse Annale je odavno prerastao okvire jednog malog gradića kojem je od primarnog interesa bila ugostiteljsko – turistička djelatnost, te se afirmirao u umjetničko događanje koje po širini svog panoramskog ogleđa u mnogočemu prerasta i regionalne okvire, što je bio svojevrsan fenomen za malu sredinu u kojoj je nastao. Annale je porečki trademark koji je u mnogočemu definirao razvoj likovne i galerijske djelatnosti u gradu, svrstavši je u sam vrh najznačajnijih likovnih događanja u zemlji.

Photodistorzija¹⁰ je umjetnički projekt bienalnog multimedijalnog karaktera koja se paralelno održava na nekoliko punktova u gradu (u tzv. umjetničkim (eng. *art*) zonama – galerija Zuccato, Mala galerija, foajer kazališta) u kojima se predstavljaju različiti konceptualni radovi. Ovim se projektom želi konceptualnim pristupom predstaviti fotografiju kao proizvod, medij i nezaobilazan oblik komunikacije unutar suvremenog društva. Projekt je

⁹ Pučko otvoreno učilište Poreč (2016.) Annale. Dostupno na: <http://www.poup.hr/hr/likovna-djelatnost/annale> Pristupljeno: 11. srpnja 2016.

¹⁰ Pučko otvoreno učilište Poreč (2016.) Photodistorzija. Dostupno na: <http://www.poup.hr/hr/likovna-djelatnost/photodistorzija> Pristupljeno: 11. srpnja 2016.

zamišljen kao izložbeni postav fotografija i predstavljanje specifičnih procesa, manifestacija i primjene fotografija u raznim artificiranim prostorima, a u skladu sa zakonitostima likovne umjetnosti, gdje fotografija ima svoje likovno i umjetničko mjesto. Poziv za sudjelovanje raspisuje se preko javnog natječaja, dok stručni žiri odabire najbolje fotografije. U sklopu izložbe u galeriji Zuccato ugošćuju se najrelevantnija imena domaće autorske umjetničke fotografije. Tema, tehnika i broj radova nije uvjetovan, format je ograničen na 30 x 40cm. Jedina propozicija Photodistorzije jest da su fotografije / instalacije - autorsko djelo autora, te da su nastale u protekle dvije godine. Učestvovati mogu svi, bez obzira na iskustvo, godine ili profesiju. U sklopu Photodistorzije je u prošla dva izdanja pokrenuta suradnja sa snimateljskim i fotografskim odsjecima i studentima akademija u Ljubljani i Zagrebu. Posljednjih godina u sklopu Photodistorzije realizirana je suradnja s fotografskim odjelom Visoke škole primijenjenih znanosti u Ljubljani i fotografskim odjelom Akademije dramskih umjetnosti. Na Photodistorziji izlagala je većina hrvatskih i slovenskih najznačajnijih fotografa: od Marije Braut sve do Sandre Vitaljić, Hassana Abdelghaniya, Hrvoja Slovenca, Rajka Bizjaka, Gorana Bertoka, Sanje Bachrach Krištofić, Sofije Silvije, Igora Zirojević i mnogih drugih. Za porečku fotografsku publiku na kojoj djeluje velik broj fotografa svih generacija, Photodistorzija je od velikog značenja, međutim kao i svaki program koji djeluje u kulturi pa tako i Photodistorzija prolazi uspone i padove kako zbog raznih objektivnih ograničenja, tako i zbog termina u kojem se održava, a koji je prvotno zamišljen kao nadopuna i ekstenzija sezonske likovne ponude.

Pro Futura¹¹ je izložba koja ima za cilj prikazati širu panoramu amaterskog likovnog stvaralaštva i organizira se od 2007. godine. Radovi za izložbu odabiru se putem natječaja s naglaskom na kvaliteti istih i neovisno o mediju/tehnici ili temi, a ocjenjivački sud uz prvobitnu selekciju odabire i autora koji po njihovom mišljenju zaslužuje nagradu - realizaciju samostalne izložbe u Maloj galeriji. Pro futura je zbog velikog broja sudionika i autora koji sudjeluju, prema riječima samih posjetitelja i izlagača, prerasla u jedan od najvećih i najkvalitetnijih amaterskih likovnih programa u Hrvatskoj. Izložba je iznimno dobro posjećena i kao takva uvelike doprinosi afirmaciji i širenju značaja likovne umjetnosti. Poznato je da likovno stvaralaštvo odraslih poboljšava raspoloženje kroz katarzu ili kroz preusmjeravanje negativnih emocija, što jednako vrijedi i za umjetnike profesionalce i za

---

¹¹ Pučko otvoreno učilište Poreč (2016.) Pro futura. Dostupno na: <http://www.poup.hr/hr/likovna-djelatnost/pro-futura> Pristupljeno: 1. srpnja 2016.

amateure. Ulaganje u umjetnost i kulturu kroz amaterske djelatnosti značajno doprinosi dobrobiti zajednice i kvaliteti života. Umjetnički i kulturni događaji mobiliziraju zajednicu, privlače interes stanovnika i posjetitelja, poboljšavaju socijalne odnose u zajednici. Stern i Seifert (2010.) otkrili su da bavljenje vizualnom umjetnošću snižava razinu stresa, smanjuje broj rasnih i etničkih incidenata. Može potaknuti rast zaposlenih i trgovinu, a time unaprijediti i lokalnu ekonomiju. U tu svrhu Profutura kao manifestacija koja otvoreno poziva sve ljubitelje umjetnosti na aktivno sudjelovanje i izlaganje ispunjava svrhu promoviranja ideje da za bavljenje umjetnošću nikada nije kasno.

Pučko otvoreno učilište Poreč organizira **Međunarodnu studentsku kiparsku školu Montraker, Vrsar**.¹² Svake godine u rujnu pet odabranih studenata likovnih akademija (Split, Zagreb, Ljubljana, Rijeka, Ljubljana), uz nadzor svojih mentora i umjetničkog direktora usvajaju znanja i vještine klesanja kamena. To je jedinstveni, edukativno-kulturološki i turistički program u Istri. Škola se organizira u starom kamenolomu u Vrsaru. Brojne skulpture se u samoj završnici trajanja škole smještaju na utvrđenim lokalitetima u Vrsaru, prikazujući tako tek nastale kiparske radove i izvan granica kamenoloma Montraker. Škola je financirana od strane Općine Vrsar i Turističke zajednice Općine Vrsar. U sklopu škole program je proširen i godišnjom izložbom fotografskih radova potaknutih stvaralaštvom u kamenu i procesu izrade skulptura. Program je od velikog značaja za Općinu Vrsar budući se kroz dugogodišnje održavanje škole, Vrsar profilirao u prepoznatljiv grad skulptura koje postavljanjem u javni prostor postaju aktivni i originalni elementi prepoznatljivosti i atraktivnosti grada u vidu turističke ponude. Od 2013. godine u sklopu kiparske škole Montraker održava se i foto-natječaj za najbolju fotografiju snimljenu za vrijeme održavanja škole.

Poreč grad mozaika (Mozaic City Poreč – Parenzo)¹³ je međunarodni simpozij mozaičke umjetnosti udruge „Društva za skrb i promicanje održivog korištenja kulturne baštine – Poreč“. To je projekt kojim se teži urbanoj regeneraciji mozaičke umjetnosti uzimajući kulturno naslijeđe kao osnovu za daljnju produkciju. „Mozaic City“ se afirmira kao kulturno-turistički proizvod. U sklopu ovog projekta organiziraju se izložbe i kreativne radionice (tečajevi za polaznike s posebnim potrebama, tečajevi za hobiste, za vrtićku djecu,

¹² Pučko otvoreno učilište Poreč (2016.) Međunarodna studentska kiparska škola Montraker. Dostupno na: <http://www.poup.hr/hr/likovna-djelatnost/montraker>

¹³ Društvo za skrb i promicanje održivog korištenja kulturne baštine – Poreč (2016.) Mosaic City. Dostupno na: <http://mosaiccity.org/wp/> Pristupljeno: 11. srpnja 2016.

osnovnoškolce, srednjoškolce, studente, masterclassovi i dr.). U suradnji s turoperatorima i hotelskim kućama organiziraju se ljetni mozaički kampovi. Radovi umjetnika koji nastaju na proljetnim međunarodnim simpozijima Mozaika nerijetko se poklanjaju javnim institucijama grada Poreča. Zbirka mozaika nalazi se u prostorima Društva za skrb i promicanje održivog korištenja kulturne baštine Poreč (skraćeno DZSKB) koja funkcionira u prostorima Pučkog otvorenog učilišta Poreč. Organizira se također godišnja izložba Međunarodni simpozij izrade mozaika u Maloj galeriji u neposrednoj blizini prostora DZSKB-a.

Izložbe u galeriji Zuccato namijenjene su samostalnim izložbama najrelevantnijih autora s područja hrvatske ili europske umjetničke scene koji su pažnju javnosti pridobili značajnim strukovnim nagradama na državnom i međunarodnom nivou. Vrlo često u njoj izlažu najeminentniji umjetnici – profesori likovnih akademija i članovi HAZU. Porečka galerija Zuccato od svog se preuređenja u srpnju 2004. godine profilirala kao ekskluzivan izlagački prostor. Od tada je ugostila mnoge značajne umjetnike koji su obilježili tijek i razvoj likovne umjetnosti. Svojom kvalitetom i visokim standardima postavila je temelj likovnog galerijskog postava kao uzor u gradu Poreču i regiji. Edo Murtić, Nina Ivančić, Zlatko Prica, Dušan Džamonja, Josip Diminić, Ivan Kožarić, Đanino Božić, Boris Cvjetanović, Eugen Kokot, Aleksandar Srnec, Željko Kipke, Marija Braut, Zlatan Vehabović, Robert Pauletta, Mladen Stilinović, Dik Bouwhouis, Bojan Šumonja, Matko Vekić, Metka Krašovec, Stanislav Habjan, Danijel Žeželj, Riccardo Dalisi samo su neki od autora koji su izlagali u Galeriji Zuccato. Uz to, Galerija Zuccato je i jedno od središta Photodistorzije, fotografske manifestacije koja se održava od 2003. godine, a u 2010. postaje i jednom od lokacija porečkog Annala. Galerija Zuccato se svojim dugogodišnjim radom trudila da domaćoj (i stranoj) publici ponudi i omogući uvid u recentniju, odnosno modernu i suvremenu, umjetničku praksu. Zbog lokacije u jednoj od najfrekventnijih pješačkih zona u gradu, bilježi godišnju posjećenost od gotovo 8.000 posjetitelja, često i više.

Izložbe u Galeriji Zuccato popraćene su kvalitetnim tiskanim materijalima kojima se želi istaknuti ozbiljnost i profesionalnost projekta. Dizajn je u potpunosti u aranžmanu Pučkog otvorenog učilišta (osim u slučajevima gostujućih izložbi koje posjeduju već gotove grafičke materijale). Tiskaju se kvalitetne publikacije koje predstavljaju svakog pojedinačnog autora, reprodukcije radova uz životopis, dok se pisanje predgovora redovito povjerava povjesničarima umjetnosti i likovnim kritičarima. Između ostalih spominju se dr. sc. Tonko

Maroević, dr. sc. Zvonko Maković, Darko Glavan, Jerko Denegri, Leonida Kovač, Jerica Zihlerl koji su svojim sudjelovanjem vjerodostojno popratili i uveličali vrijednost svake pojedine izložbe. Projekti se predstavljaju i na Internetskim stranicama www.poup.hr, te se također koriste i društvene mreže kako bi na što izravniji način došli do javnosti. Redovito su popraćeni od strane dnevnih novina ili tjednika, dvotjednika (Glas Istre, La Voce del Popolo, Jutarnji list, Večernji list, Kontura Art Magazin, Zarez...) i web portala. Svaki se pojedini projekt foto-dokumentira. Program galerije prate vodeće muzejske ustanove u zemlji, od Muzejskog dokumentacijskog centra (MDC) do Instituta za povijest umjetnosti, a kako bi zadovoljilo najviše standarde muzejske struke propisane Zakonom o muzejima, kvaliteti programa daje kredibilitet i Muzejsko vijeće sačinjeno od priznatih vodećih lokalnih stručnjaka s bogatom međunarodnom reputacijom. S obzirom da se pri izboru izlagača Vijeće vodi najvišim strukovnim standardima, formalno – sadržajnom kvalitetom, relevantnim nagradama na državnom i međunarodnom nivou, konstantnošću umjetničkog rada i drugim kriterijima, ujednačenost i kontinuitet najreprezentativnijih umjetnika i Vijeća daju galeriji visok kredibilitet u struci. Zbog zvučnih imena izložbe su i medijski iznimno dobro popraćene. Program se pretežno odvija u periodu između travnja i listopada kada je u gradu prisutan velik broj stranih i domaćih posjetitelja pa su samim time izložbe iznimno dobro posjećene (bilježimo u prosjeku oko 5.000 posjetitelja godišnje, što je i za velike gradove iznimno dobra posjećenost). Budući se tokom ljeta u Poreč vraćaju mnogi studenti, nastoji se kao čuvaru izložbe angažirati mlade ljude iz povijesno-umjetničke struke koji dobro vladaju stranim jezicima, kako bi domaćim i stranim gostima mogli približiti sadržajne posebnosti svakog autora i izložbe.

Izložbe u Maloj galeriji i Istarskoj sabornici

U Maloj galeriji (Narodni trg 1) svojevremeno su predstavljani vodeći mlađi autori naše suvremene likovne scene, a tijekom 90-tih godina odabirao ih je povjesničar umjetnosti dr. sc. Zvonko Maković. Tendencija je da se u istom prostoru predstavljaju i promoviraju vrijedni likovni projekti suvremene produkcije mlađih autora, pa se tako ugostilo Gorana Škofića, Davora Sanvincentija, Draganu Sapanjoš, Renatu Poljak, Mašu Bajc, Karmen Corak, Borka Vukasova i druge. U sklopu izložbi mlađih autora i onih koji su u procesu afirmacije, Mala galerija je odličan prostor budući se nalazi na jednom od frekventnijih mjesta u gradu, a kao

popratni sadržaj svake izložbe nastoji se producirati kvalitetan grafički materijal kako bi svaki autor imao mogućnost daljnje auto promocije.

Istarska sabornica smještena u samoj starogradskoj jezgri (Ul. Matka Laginje 6), izvorno je gotički sakralni objekt (crkva sv. Franje, 13.st.), čiji interijer poprma barokna stilska obilježja tijekom 18. stoljeća. Svojevremeno biva sjedištem istarskog sabora (2. pol. 19. st.), ali i aktivne muzejske djelatnosti u doba talijanske uprave, dok je već desetljećima mjesto održavanja brojnih kulturno-umjetničkih projekata glazbeno-scenskog i likovnog karaktera od kojih se svojom kontinuiranom kvalitetom posebno ističe porečki „Annale“ sa svojim suvremenim programskim usmjerenjem. Uz aktivnu promociju domaće likovne scene i niz međunarodnih suradnji, ističu se i projekti s ciljem popularizacije likovne umjetnosti za šire društvene skupine što se posebno odnosi na „Pro futuro“, skupnu izložbu amatera natjecateljskog karaktera.

Pučko otvoreno učilište Poreč njeguje i međunarodnu suradnju, te uspješno surađuje s veleposlanstvima i inozemnim institucijama u Hrvatskoj. Od značajnijih projekata ističe se izložba izraelskog fotografa Adija Nesa koja se održala 2012. godine u suradnji s Veleposlanstvom države Izrael. 2013. godine ostvarena je također suradnja s kineskom ambasadam koja je uz Zagreb, Budimpeštu i Sarajevo svrstala i Poreč na popis gradova koji su imali priliku ugostiti izložbu deseterice najznačajnijih suvremenih kineskih autora. Izložba je izazvala ogroman interes javnosti.

Slikarska kolonija Rivijera Poreč – U suradnji s Riviera Adriom od 1983. godine održava se slikarska kolonija pod vodstvom umjetnika Đanina Božića, a koja svake godine ugosti od pet do osam umjetnika koji sedam dana stvaraju na otoku sv. Nikole. Suradnja s ovim profitnim sektorom traje do danas.

Nakon višednevnog druženja i stvaranja, umjetnici daruju po jedno djelo za fundus zbirke. U tako stvaranoj Rivierinoj zbirci čuva se oko dvjestotinjak djela suvremene umjetnosti. Nakon svake izložbe u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Poreč realizira se izložba i katalog. Rezultat tog umjetničkog druženja, odnosno nastala djela, prikazuju se u galeriji Zuccato.

Od 1983. godine pa do danas na koloniji su sudjelovali gotovo svi lokalni i domaći umjetnici, a kolonija je ugostila i neke od relevantnih domaćih i međunarodno priznatih autora. (Vatroslav Kuliš, Zoltan Novak, Bojan Šumonja, Alen Floričić, Eugen Kokot, Marina Banić, Željko Kipke, Željko Lapuh, Đuro Seder, Lovro Artuković, Matko Vekić, Ivan Picelj, Jeffrey

Steele, Maurizio Mochetti, Ivan Kožarić, Metka Krašovec, Brigitte Brand, Stanislav Habjan i mnogi drugi). Od stranih zemalja, najčešće su gostovali umjetnici iz Slovenije, Italije, Austrije, Njemačke i Francuske.

2.5. KNJIŽNIČNA DJELATNOST

Gradska knjižnica Poreč je kulturno informacijski centar grada Poreča, opće prepoznatljivo mjesto doživotnog učenja i susretište svih generacija lokalne zajednice koji omogućava svim građanima dostup do relevantne informacije te u skladu s potrebama građana utemeljuje nove službe i usluge bogateći kulturni život svakog pojedinca i zajednice u cjelini. Porečka knjižnica samostalna je od 2007. godine i od tada je jedan od najživljih kulturnih punktova grada koji stalnim rastom broja korisnika, knjižnog fonda i bogate programske ponude ukazuje na potrebu adekvatnog broja stručnih djelatnika i knjižničkog prostora u skladu sa Standardima za narodne knjižnice RH. Preporuke Standarda za narodne knjižnice RH nalažu dodatno upošljavanje dva stručna djelatnika i adekvatni knjižnični prostor. Prostorni problem dodatno je istaknut u zasebnom Odjelu za djecu te prisutnim arhitektonskim barijerama koje otežavaju pristup knjižnici osobama s posebnim potrebama: djeci, invalidnim osobama i osobama starije životne dobi.

Prostorni problem dodatno je istaknut u zasebnom Odjelu za djecu te prisutnim arhitektonskim barijerama koje otežavaju pristup knjižnici osobama s posebnim potrebama: djeci, invalidnim osobama i osobama starije životne dobi.

Gradska knjižnica Poreč narodna je knjižnica i obuhvaća sljedeće djelatnosti:

- nabava knjižnične građe,
- stručna obrada građe,
- čuvanje i zaštita knjižnične građe,
- izrada biltena, kataloga i drugih informacijskih pomagala,
- sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka,
- omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima,
- osiguravanje korištenja i posudbe knjižnične građe,

- omogućavanje protoka informacija,
- poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i izvora te
- vođenje dokumentacije o građi i korisnicima.

Posebno se ističu usluge za djecu - odjel za djecu smješten na zasebnoj lokaciji na trgu Marafor 4 razlikuje se od knjižnice za odrasle u brojnim segmentima: korisnicima, fondu, opremi i načinu poslovanja. Obuhvaća djecu do 15 godina starosti i ima za svrhu stvaranje novih generacija knjižničnih korisnika. Uz pedagošku i edukacijsku ulogu, cilj je razviti u djece potrebu za knjigom i čitanjem, kreativno i samostalno korištenje svih izvora informacija te kreativno organiziranje slobodnog vremena.

Knjižnica predstavlja neizostavno informacijsko, obrazovno i društveno-kulturno središte grada. Njezina građa broji 52.508 svezaka od čega 2379 čini multimedijalnu zbirku, 948 zavičajnu zbirku te 1500 knjiga na stranim jezicima. Građa je pretraživana putem *on-line* knjižničkog kataloga dostupnog na: www.knjiznicaporec.hr, a smještena je u slobodnom pristupu u matičnom odjelu i odjelu za djecu te u knjižničnim stacionarima u: Červar Portu, Novoj Vasi, Baderni i Varvarima. Dostup do knjižnične građe omogućen je i u maloj slobodnoj knjižnici, u porečkom Parku Olge Ban svim zainteresiranim sugrađanima, ali i turistima koji posjećuju naš grad čime je ostvarena nova ponuda u kulturnom turizmu. Korisnike, njih više od 3000, što čini 18% stanovništva grada Poreča, opslužuje 85 sati tjedno na dvije lokacije pet zaposlenih stručnih djelatnika.

Gradska knjižnica Poreč broji preko 454.000 virtualnih posjeta web stranici, a usluge se redovito oglašavaju i putem FB stranice Knjižnice. Tijekom godine bilježi se više od 17.000 posjeta korisnika i posudba od 41.000 naslova iz knjižničkog fonda.

U prostorima knjižnice dostupan je i pristup internetu putem računala koji su korisnici koristili 1.100 sati. Besplatan je i dostupan *wi-fi hot spot* i izvan knjižnični prostor kojem se može pristupiti putem komunikacijskih uređaja.

Gradska knjižnica Poreč ističe se razvijenom mrežom volontera, 96 sugrađana koji godišnje s 840 sati obogate program ustanove i to sa: 180 volonterskih sati na BOOKtigi, 240 sati na radionicama i tečajevima te 420 sati u knjižničnim stacionarima.

U okviru bogate kulturno-edukativne i animacijske djelatnosti Knjižnice realiziraju se tradicionalne manifestacije uz niz predstavljanja novih knjiga, raznih stručnih predavanja i

kreativnih radionica i igraonica za djecu. Tijekom godine održano je više od 110 aktivnosti na kojima je prisustvovalo preko 3000 posjetitelja. U organizaciji Knjižnice održavaju se i veće godišnje, i već tradicionalne, manifestacije:

Susret čakavskih pjesnika „Verši na šterni“ održava se od 1994. godine druge subote u mjesecu lipnju u Vižinadi. Nakon raspisanog natječaja kojim se pozivaju pjesnici koji pišu na čakavštini da pošalju svoje nove, neobjavljene pjesme, uvaženi izbornik izabire najuspješnije, čiji stihovi ostaju trajno zabilježeni u zajedničkoj zbirci sudionika susreta "Verši na šterni". Program se prvenstveno temelji na novom pjesničkom stvaralaštvu - čakavskoj dijalektalnoj poeziji, koju na susretima govore sami pjesnici. Od 2007. godine natječaj Verši na šterni širi se van područja Istarske županije te se na natječaj prihvaćaju sve pjesme pisane na čakavskom idiomu neovisno o području boravišta pjesnika. Na Veršima sudjeluje više od 50 izabranih pjesnika i više od 200 posjetitelja godišnje. Pokrovitelji ove manifestacije su Grad Poreč-Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, Istarska županija-Regione Istriana, Upravni odjel za kulturu-Assessorato alla cultura te Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Književni susret Badavca održava se tradicionalno, posljednje nedjelje u mjesecu svibnju u organizaciji udruge "Valigaštar" iz Karojbe te istarskog ogranka Društva hrvatskih književnika, uz pokroviteljstvo općina Tinjan, Karojba i Višnjan te u suorganizaciji Gradske knjižnice Poreč. Po dvadeseti put održan je književni susret kraj izvora Badavca u Karojskom polju. Okuplja prozne stvaratelje, a uz književnike sudionike susret obogaćuju nastupi folklornih skupina i likovne izložbe. Broj posjetitelja na godišnjoj razini: 200.

BOOKtiga je ime međunarodnog festivala pročitanih knjiga, koji se već devetu godinu održava u travnju na Maraforu, drevnom porečkom trgu. Manifestacija, kroz novi oblik popularizacije knjige i čitanja uz prodaju i darivanje rabljenih knjiga, obraća se najširoj javnosti uz poziv na kulturni dijalog. Poziv za sudjelovanje na BOOKtigi prihvaćen je od vodećih antikvarijata iz Rijeke, Zagreba, Kopa i Ljubljane koji tijekom festivala prodaju antikvarne knjige i javnosti predstavljaju svoje najstarije publikacije. U središnjim događanjima BOOKtige organiziraju se književni susreti, predavanja, otvorena izlaganja, odgojno-obrazovni projekti za djecu i odrasle, izložbe i brojne radionice, a sve u cilju približavanja knjige svakom namjernom i nenamjernom prolazniku. U okviru BOOKtige, u Noći knjige, dodjeljuje se i Nagrada BOOKtiga, u vidu posebno osmišljenog priznanja i sedmodnevnog boravka u Kući za pisce u Pazinu, autoru najčitanije knjige u istarskim narodnim knjižnicama.

Broj posjetitelja na godišnjoj razini: 2500

Nagrada Laurus nobilis ustanovljena je 1995. godine s ciljem poticanja pisanog stvaralaštva učenika viših razreda osnovnih škola i učenika srednjih škola Poreštine na hrvatskom i talijanskom jeziku. Riječ je o nagradi za koju Gradska knjižnica Poreč svake godine raspisuje natječaj za izvorno prozno djelo, a tema je slobodna. Osim osvajanja nagrade, poticaj mladim autorima je tiskanje njihovih tekstova u knjizi PoZiCa, koja donosi najbolja literarna ostvarenja učenika osnovnih i srednjih škola triju prijateljskih gradova na natječajima: Mala nagrada Gjalski i nagrada Gjalski za srednjoškolce u Zaboku, natječaj Grada Crikvenice te porečka Nagrada Laurus nobilis. Broj posjetitelja godišnje: 150

Projekt "Dam – daš: volonteri u akciji" zajednički je nazivnik za aktivnosti knjižnice na polju cjeloživotnog obrazovanja koji se provodi kontinuirano od 2009. godine, a oslanja se na sredstva i prostor knjižnice te volonterski rad. Projekt „Dam-daš“ odgovor je u procesu cjeloživotnog obrazovanja kojim je zainteresiranim građanima omogućeno pohađanje besplatnih radionica na metodama neformalne edukacije, a njihovo je izvođenje usmjereno prema potrebama kreativnog provođenja slobodnog vremena i druženja. Godišnje se održi 30 raznovrsnih radionica koje pohodi 400 polaznika.

Ciklus radionica za djecu „Petkom u pet“: Rad dječjeg odjela ostvaruje se tijekom cijele godine, i to kroz književne susrete, predavanja, likovne i kreativne radionice, igrokaze, tematske igraonice, pričaonice, animacijsko-edukativne posjete i sl. Ciklus od radionica namijenjen je djeci predškolskog i mlađeg školskog uzrast a odvijaju se tijekom zimskih mjeseci. To je redovito tjedno događanje koje pohodi 20-tak djece.

Ciklus radionica za djecu „Prije mora do Marafora“: Tjedno događanje namijenjeno djeci i mladima, a stvoreno je i osmišljeno kao idealan način provođenja slobodnog vremena tijekom ljetnih praznika, potičući na igru i učenje te komunikaciju i kontakt s drugim sudionicima. U projekt su uključene razne aktivnosti: malo kino, igraonice, pričaonice, kreativne radionice.

Socijalno-inkluzivni projekt „Sretne priče“ još je jedan društveno osviješteni projekt Gradske knjižnice Poreč koja, u suradnji s Domom za starije i nemoćne osobe Poreč, knjigu nastoji povezati sa stanovnicima domova za starije i nemoćne osobe i korisnicima dnevnih boravaka te dokazati koliko velika može biti moć čitanja. Gradska knjižnica Poreč pokrenula je ovaj projekt sa željom da se u budućnosti povežu i sve gradske knjižnice Istre sa svim istarskim domovima za starije i nemoćne osobe. Ideja je da se u redovitim mjesečnim posjetima

književnika, pod mentorstvom gradskih knjižnica, odvijaju čitanja proze i poezije, s namjerom da se korisnicima boravak u domovima i dnevnim boravcima učini što kvalitetnijim. Održava se dva puta mjesečno.

Ciklus radionica za mlade „Kava u 2“: Tjedna predavanja i radionice su osmišljene na način da se zanimljivim, kreativnim sadržajem i programom mladima predstavi knjižnica kao mjesto gdje mogu provoditi svoje slobodno vrijeme. Ciklus radionica obuhvaća radionice kreativnog čitanja i pisanja, plesa, drame, crtanja karikatura, raznih predavanja na temu školovanja, edukacije ili pak pomoći pri učenju, pa sve do igranja društvenih igara i provođenja slobodnog vremena uz šalicu kave. Cilj ovog projekta je aktiviranje, razvijanje i korištenje individualnih potencijala mladih, razvijanje socijalnih, kulturnih i komunikacijskih vještine ali i osjećaj tolerancije, sigurnosti i pripadnosti društvenom okruženju, te da prepoznaju Gradsku knjižnicu Poreč kao mjesto društvenog okupljanja, gdje su upravo mladi moderator i sudionici zajedničkih druženja.

U marketinške svrhe koriste se suvremeni komunikacijski kanali te **maskota Slovko Maraforko**. Maskota je u obliku knjige koju nosi živa osoba, a često se pojavljuje za vrijeme dječjih radionica, festivala kako bi privukla djecu i ljubitelje knjiga na organiziranu aktivnost i posjetu knjižnicu.

2.6. IZDAVAČKA DJELATNOST

U izdavačkoj djelatnosti Knjižnice tiska se knjiga Verši na šterni, zbirka pjesama čakavskih pjesnika te PoZiCa, zbirka literarnih i likovnih uradaka učenika triju gradova – Poreča, Zaboka i Crikvenice. Tiskanjem prve slikovnice za djecu Slovko Maraforko započet je niz programskih slikovnica za najmlađe korisnike. Muzej tiska prvenstveno zbornike znanstvenih skupova (npr. zbornici radova „Istarski povijesni biennale“), monografije i kataloge izložbi. U sklopu izložbeno – galerijske djelatnosti Pučkog otvorenog učilišta, tiskaju se popratni materijali (katalozi, letci i plakati) kvalitetnijih izložbenih projekata u sklopu izložbi u galeriji Zuccato, Maloj galeriji i Istarskoj sabornici. Velike samostalne izložbe poput porečkog Annala suvremene umjetnosti, Photodistorzije i Montrakera imaju svoje posebne i prepoznatljive kataloge. Najčešća naklada za sva izdanja kreće se u rasponu od 100 do 300 kom. Godišnje se za izložbe u galeriji Zuccato izda 2 – 3 kataloga u nakladi od 100 primjeraka (25 x 17 cm, 48

str. opsega), za Malu galeriju 3 – 4 kataloga u nakladi od 100 primjeraka (20 x 15 cm, 20 str. opsega), Istarska sabornica 1- 2 kataloga u nakladi po 100 kom. (20 x 15 cm, 20 str. opsega), porečki Annale 1 katalog po 300 kom. (21 x 21 cm, 44 str. opsega), Montraker 300 (21 x 21 cm, 40 str. opsega, bienalno Photodistorzija naklada 100 kom. (21 x 30 cm, 58 str. opsega).

2.7. OBRAZOVNA DJELATNOST

Umjetnička škola Poreč javna je ustanova u odgoju i obrazovanju osnovana 1974. godine pri Narodnom sveučilištu Poreč, a od 2014. godine djeluje samostalno.

Umjetnička škola Poreč uz redoviti program osnovnog glazbenog i plesnog odgoja i obrazovanja, organizira i programe kojima se promovira, razvija i obogaćuje kulturni život grada Poreča i šire. Glavne aktivnosti su redovni programi, koncerti, predstave, festivali, produkcije i natjecanja. Nastupom učenika i učitelja na prestižnim natjecanjima i događanjima u zemlji i inozemstvu, Škola intenzivno radi na promicanju talenata i rada Škole, kao i grada Poreča, Istarske županije i Republike Hrvatske. U svojim redovitim programima svoju misiju ostvaruje kroz neposredni odgojno-obrazovni rad razvijanjem sposobnosti i punog potencijala svakog djeteta, s osnovnim ciljem odgoja i obrazovanja profesionalnih glazbenika i plesača, te razvijanja ukusa i stvaranja kulturnih navika kod djece kao i odgajanja buduće publike. Kontinuirano radi na promociji i prezentaciji rada Škole i suradnji s drugim ustanovama, institucijama, udrugama i slično, te na animaciji i upisu novih učenika i važnosti učenja glazbe i plesa. Organizacijom raznih vrhunskih glazbenih i scenskih programa, Škola sudjeluje u pripremi i realizaciji kulturnih događanja u gradu Poreču te nastoji zadovoljiti i najzahtjevniju porečku i inozemnu publiku tako što njeguje klasičnu, vrijednu glazbenu i plesnu umjetnost.

Institut za poljoprivredu i turizam Poreč djeluje od 1875., a od 1989. djeluje pod današnjim nazivom. Sastoji se od tri zavoda: Zavod za poljoprivredu i prehranu, Zavod za ekonomiku i razvoj poljoprivrede, Zavod za turizam te pokusnog poljoprivrednog imanja. Područje djelovanja obuhvaća znanstveni, nastavni i stručni rad. Značajan je u okviru valorizacije ruralnih područja, a u kontekstu ove strategije, uz turizam te razne radionice i laboratorije, zbog proučavanja pitanja manifestacija sa znanstvenog i stručnog aspekta.

Pučko otvoreno učilište Poreč kao javna ustanova u kulturi ima širok raspon djelatnosti, programa i područja kompetencije te, kao takvo ima presudan značaj u kulturnom životu grada Poreča i lokalne zajednice. Uz kulturno-umjetničke programe okosnicu djelovanja Pučkog otvorenog učilišta čine i **obrazovni programi**. Kroz obrazovne programe Pučko otvoreno učilište Poreč potiče transfer znanja, zadovoljavajući potrebe građana za razvojem novih vještina, omogućavajući cjeloživotno obrazovanje u društvu koje zahtijeva sve bržu prilagodbu tržištu rada društva u tranziciji u skladu s globalnim promjenama u svijetu.

Obrazovna djelatnost koja djeluje unutar Pučkog otvorenog učilišta Poreč djeluje s ciljem pružanja usluge edukacije, trudeći se u stvaranju aktualnih programa, uz ponudu obrazovnih programa koje društvo i tržište rada traži. Količina znanja svakodnevno se povećava, a istovremeno postojeće znanje sve brže zastarijeva. Stoga je obrazovna djelatnost Pučkog otvorenog učilišta Poreč na usluzi sugrađanima koji žele napredovati u poslu ili pronaći posao, naučiti novi jezik, informatički se opismeniti ili jednostavno kvalitetno i kreativno iskoristiti slobodno vrijeme. Djelatnost je usmjerena pogotovo na pojedince kao najvažnije čimbenike društva - razvijajući pojedinca, razvijamo cijelu zajednicu. Iz navedenih razloga nude se programi koje pohađaju sve dobne skupine, od vrtićke dobi do umirovljenika. Cjelovita ponuda obuhvaća gospodarski orijentirane obrazovne programe (*economic oriented*), s ciljem omogućavanja trajne zapošljivosti, društveno orijentirane obrazovne programe (*social oriented*), s ciljem osiguranja aktivnog sudjelovanja u razvitku zajednice, kao oruđe protiv svakog oblika socijalne isključivosti, te osobno orijentirane (*personal oriented*) obrazovne programe radi ispunjenja i izgradnje osobnosti.

Srednje obrazovanje odraslih obuhvaća programe za stjecanje školske ili stručne spreme, programe prekvalifikacije, te programe osposobljavanja i usavršavanja. Provedba ovih programa podvrgnuta je nadzoru Ministarstva, te ustanove u postupku verifikacije moraju dokazati ispunjenost prostornih, kadrovskih i materijalnih uvjeta što je Učilište i dokazalo. Završetkom ovih oblika obrazovanja, polaznici stječu javni certifikat. Misija obrazovne djelatnosti Pučkog otvorenog učilišta Poreč je potaknuti pojedince na usvajanje znanja i vještina aktualnih u sadašnjosti, a obveza je pružiti polaznicima kvalitetu i sigurnost u stečeno znanje. Program je usmjeren na neformalne (neverificirane) i formalne (verificirane) obrazovne programe.

Neformalni programi u ponudi:

- jezični tečajevi:
  - Ruski jezik
  - Francuski jezik
  - Španjolski jezik
- informatički tečajevi:
  - Osnove računala i interneta
  - Tečaj word-a i excela
- kreativni tečajevi i radionice:
  - Dječji glazbeni vrtić
  - Pripremni glazbeni razred
  - Radionica hulahoopinga
  - Tečaj krojenja i šivanja
  - Tečaj ukrašavanja torti šećernom masom
  - Održavanje ispita o poznavanju kulturnih i turističkih znamenitosti Grada Poreča za vozače autotaksi vozila

Verificirani programi u ponudi:

- jezični tečajevi:
  - Talijanski jezik
  - Engleski jezik
  - Njemački jezik
- programi osposobljavanja i usavršavanja:
  - Serviser/ka osobnih računala
  - Operater/ka na računalu
  - Računovodstveno – knjigovodstveni referent/ica
  - Maslinar/ka
  - Njegovatelj/ica
  - Dadilja
  - Gerontodomaćica
  - Računovođe (usavršavanje)

Pučko otvoreno učilište Poreč u svojim prostorima raspolaže sa šest potpuno opremljenih učionica. Predavači se u nastavi služe suvremenim pomagalicama poput računala, projektora, grafoskopa, cd playera i ostalim audiovizualnim nastavnim sredstvima.

Programe provode stručno i pedagoški osposobljeni predavači prema točno određenim nastavnim cjelinama i sadržajima. Svi obrazovni programi u pravilu se održavaju od siječnja do lipnja i od rujna do prosinca. Djelatnost se samofinancira uplatama od strane polaznika te ovisno o ishodima natječaja, iz institucija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Korisnici su građani Poreča i šire okolice, svih dobni skupina. Putem anketa dobivaju se povratne informacije o razlozima pohađanja programa i zadovoljstvu istima te, se istima u velikoj mjeri prilagođavaju i daljnje aktivnosti.

Opći cilj je raditi na promicanju razvitka učenja i obrazovanja odraslih (sudjelovanje na Tjednu cjeloživotnog učenja), povezivanju s poduzetnicima, državnim i lokalnim tijelima radi ostvarivanja zajedničkih interesa (EU fondovi), poticanju suradnje s drugim srodnim ustanovama i organizacijama u programima od istog interesa, lobiranju kod mjerodavnih državnih tijela da prihvate politiku obrazovanja sukladno potrebama odrasle osobe i suvremenim trendovima u Europi i svijetu, poboljšanju kompetencija stručnih djelatnika u Ustanovi – stalno usavršavanje. S tim u skladu, Pučko otvoreno učilište Poreč radi i na verificiranju vlastitih obrazovnih programa: certifikati i kvalifikacije, odnosno javne isprave, važna su smjernica poslodavcima jednako kao i pojedincima na tržištu rada i u poduzetništvu.

Obrazovanje/učenje odraslih je prije svega individualni čin s nepredvidivim/rizičnim učincima i rezultatima uz mogućnost odustajanja u tijeku dogovorenoga/plaćenoga programa. S ciljem prezentiranja mogućnosti za uključivanje u programe obrazovanja/učenja u Pučkom otvorenom učilištu Poreč neprekidno se radi na promoviranju obrazovanja kao trajnog/cjeloživotnog procesa. Važnost cjeloživotnog učenja je neprocjenjiva, a Pučko otvoreno učilište Poreč, vjeruje da se stručnim odabirom i kvalitetom programa može udovoljiti i najzibirljivijim sudionicima radionica, tečajeva te obrazovnih programa.

2.8. (INOVATIVNE) KULTURNE PRAKSE - IDENTIFIKACIJA UDRUGA I GRAĐANSKIH AKCIJA / INICIJATIVA

Poreč je grad bogat kulturnom baštinom, tradicijom poštovanja i njegovanja kulturnog nasljeđa, potencijalima usmjerenim stvaralaštvu i inovativnosti.

Na području Poreča su u protekla dva desetljeća kao značajan čimbenik i nositelj razvoja izvaninstitucionalne kulture nastajale, razvijale se i aktivno djelovale organizacije civilnoga društva, udruge i neformalne mreže. Novi modeli izražavanja, razvoj novih oblika umjetničkog stvaralaštva, socijalni angažman, međusektorsko djelovanje, značajnije su obilježili kulturnu scenu u Poreču tijekom proteklog razdoblja. Najjasniju sliku o ulaganjima u kulturi dobivamo ukoliko analiziramo „Program javnih potreba u kulturi“ u kojem su prikazana ulaganja u zadovoljavanje potreba građana Poreča. U njemu su osim programa javnih ustanova i institucija prikazane i brojne organizacije civilnog društva, koje imaju sjedište u Poreču ili izvan njega. Ovo područje je posebno regulirano zakonom, prema pojedinim djelatnostima, a kroz kriterije za financiranje pojedinih programa i projekata mogu se oslikavati smjernice javnih politika. To je prostor u kojem civilno društvo igra snažnu ulogu jer nudi rješenja za zadovoljavanje potreba građana (u ovom slučaju u kulturi) naročito onih koje javne ustanove i institucije ne mogu zadovoljiti.

Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo je 2011. godine regulirao kriterije i uvjete postupka dodjele sredstava za programe i projekte koji sačinjavaju određene programe u društvenim djelatnostima Pravilnikom o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava radi uvrštenja u Programe javnih potreba u društvenim djelatnostima za Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo („Službeni glasnik“ broj 10/11). Pravilnik je nastao u skladu s Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore projektima i programima udruga („Narodne novine“ broj 16/07), što je tada predstavljalo rijetkost u Hrvatskoj na lokalnoj razini. Od 2015. godine donošenjem novog Zakona o udrugama („Narodne novine“, broj 74/2014) i Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15) značajnije se mijenja situacija, tako da danas sve jedinice lokalne samouprave imaju ujednačenu proceduru i definirana prioritetna područja. Tako je i Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo uskladio svoju proceduru s novim Zakonom o udrugama i 2015. godine donio novi Pravilnik o financiranju programa i projekta koje provode organizacije civilnog društva („Službeni glasnik Grada Poreča-Parenzo“ broj 1/16).

U proteklom razdoblju u osiguravanju financijske potpore Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo davao je prednost programima/projektima u kulturi kojima je bio cilj:

- poticanje aktivnosti s područja glazbe i glazbeno scenske umjetnosti, suvremenog plesa i pokreta
- poticanje kulturno umjetničkog amaterizma
- poticanje dramske umjetnosti i kazališnog amaterizma
- poticanje aktivnosti iz novih medijskih kultura
- poticanje međunarodne kulturne suradnje
- zaštita i očuvanje nematerijalnih kulturnih dobara

1) UDRUGA „GARAŽNO DRUŠTVO“

- promicanje, razvoj i unapređenje glazbeno-kulturnih sadržaja te sporta (skate)
- rad s mladima, povećanje broja članova i korisnika udruge, razvijanje suradnje sa srodnim udrugama na području Republike hrvatske kao i međunarodne suradnje, poticanje na kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- organiziranje glazbenih i humanitarnih događaja, organiziranje sportskih natjecanja (skate)

2) LIKOVNA UDRUGA POREČ

- razvoj i promicanje likovne i primijenjene umjetnosti, tradicionalnih narodnih obrta i zanata
- okupljanje profesionalnih i neprofesionalnih likovnih stvaratelja svih dobnih skupina, poticanje na volonterski rad i aktivno sudjelovanje u zajednici
- organiziranje izložbi, radionica, stručnih predavanja, predstava, manifestacija te edukacija članova i šire javnosti

3) UDRUGA MLADIH „URBANA SUBKULTURNA BAZA“ POREČ

- poboljšanje kvalitete društvenog života djece i mladih te promicanje kulture urbanog života
- poticanje aktivnosti s područja glazbe i glazbeno scenske umjetnosti, suvremenog plesa i pokreta te poticanje kulturno umjetničkog amaterizma
- organiziranje stručno vođenih radionica za mlade (plesne radionice, ulično kazalište), razvijanje i učenje novih umjetnosti i vještina, sudjelovanje na natjecanjima i predstavama

4) UDRUGA ZA PROMICANJE GLAZBENE KULTURE „GLAZBENA FABRIKA“

- poboljšanje kvalitete društvenog života zajednice i promicanje glazbene kulture
- promocija glazbe i kulture mladih neafirmiranih izvođača s područja grada Poreča - Parenzo, unapređenje, afirmacija i promicanje kulturnog turizma i kulturne baštine, poticanje članova na zajedničko djelovanje u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva
- organiziranje radionica bubnjeva i udaraljki, probe jazz orkestra, organiziranje koncerata i sudjelovanje na koncertima i predstavama

5) STUDIO ZA IZVEDBENE UMJETNOSTI “MOT 08”

- edukacija i promocija scenskih umjetnosti (plesne, glazbene, dramske, filmske) sa svrhom poboljšanja kulturno umjetničke ponude
- stjecanje novih vještina i znanja iz područja izvedbenih umjetnosti prvenstveno plesa, podržavanje stvaralaštva i afirmacija mladih, poticanje dramske umjetnosti i kazališnog amaterizma
- organiziranje radionica i treninga, sudjelovanje na specijaliziranim seminarima i predavanjima, priprema i sudjelovanje na natjecanjima i priredbama

6) UDRUGA „DRUŠTVO PRIJATELJA GIOSTRE“

- očuvanje i valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine

- okupljanje članova i korisnika svih dobnih skupina, aktivno sudjelovanje u revitalizaciji i popularizaciji baštine zavičaja, poticanje umrežavanja, suradnje, partnerstva i razmjena iskustava i programa s domaćim i stranim dionicima
- organizacija i provođenje javnih događaja i manifestacija, radionica, igraonica, susreta, festivala

7) DRUŠTVO ZA SKRB I PROMICANJE ODRŽIVOG KORIŠTENJA KULTURNE BAŠTINE POREČ

- edukacija, očuvanje i promocija kulturne baštine
- okupljanje umjetnika iz lokalne i šire zajednice, rad sa stanovništvom svih dobnih skupina, upoznavanje građana i posjetitelja s tehnikom izrade mozaika,
- organiziranje radionica, izložba i međunarodnih simpozija na temu izrade mozaika i prezentacije samih mozaika

8) ZAJEDNICA TALIJANA POREČ – COMUNITA' DEGLI ITALIANI PARENZO

- afirmacija i promicanje specifičnih prava pripadnika talijanske nacionalne zajednice te zadovoljavanje njihovih nacionalnih, kulturnih, ekonomskih i društvenih interesa na području djelovanja
- okupljanje pripadnika talijanske nacionalne manjine svih dobnih skupina koji se slobodno udružuju i obavljaju zajedničku aktivnost u svrhu ostvarivanja ciljeva očuvanje, zaštita, razvoja subjektivnosti, identiteta te jednakosti ustavno-pravnog položaja pripadnika talijanske nacionalne zajednice
- organiziranje kulturnih, umjetničkih, dramskih i glazbenih aktivnosti, jezičnih i obrazovnih seminara i tečajeva, izložbe, sportske i društvene aktivnost, putovanja, suradnja s ostalim nacionalnim zajednicama u zemlji i inozemstvu

9) KLUB SRBA GRADA POREČA

- očuvanje, unapređenje i razvoj srpskog kulturnog stvaralaštva

- okupljanje pripadnika srpske nacionalne manjine u svrhu očuvanja, njegovanja, razvijanja i revitaliziranja umjetničko, tradicijskih i vjerskih vrijednosti srpskog naroda
- organiziranje izložbi, manifestacija, priredbi, susreta i putovanja, suradnja s kulturnim društvima i institucijama u zemlji i inozemstvu, održavanje prijateljskih, kulturnih i društvenih veza s drugim nacionalnim manjinama

10) KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO „BOSANSKA POSAVINA“

- očuvanje kulturne baštine Bosanske Posavine
- poticanje mlađih članova na usvajanje vještina i znanja, obogaćenje kulturološke ponude zajednice koja njeguje multikulturalnost i multietičnost
- organiziranje zajedničkih druženja kroz radionice tradicionalnog plesa, napjeva i sviranje na tradicionalnim glazbalima te nastupi, posjete i razmjena iskustava s drugim kulturno umjetničkim društvima

11) SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLJKA

- zaštita i unapređenje etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta Slovenaca;
- očuvanje i njegovanje kulturnog nasljeđa, afirmacija kulture i običaja slovenskog naroda;
- očuvanje i razvoj suradnje sa Slovencima izvan Republike Hrvatske te ostale djelatnosti

Osim dosadašnjih prioriternih aktivnosti, u razdoblju od 2017. do 2022. godine nastaviti će se još intenzivnije poticati umjetničke i kulturne aktivnosti na području Poreča usmjerene na suvremenu umjetničku produkciju i programe/projekte koji pridonose razvoju nezavisnih organizacija u kulturi, izvaninstitucionalne i neprofitne scene, te međusektorsko povezivanje i suradnju u kulturi.

2.9. FINANCIRANJE U KULTURI

U nastavku se tablično prikazuju izdvajanja za kulturu u sljedećim gradovima: Rovinj, Umag, Labin, Vodnjan, a sve se uspoređuje s izdvajanjima za kulturu Grada Poreča – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo.

Tablica 2: Ulaganja u kulturu u Istri

	PROMICANJE KULTURE u 2016.	UDIO (u %)
	u kn	
ROVINJ	6.880.000	4,96
UMAG	6.806.150	3,99
LABIN	3.450.100	3,51
VODNJAN	2.389.000	4,01
POREČ	12.748.721	7,94%

Promatrajući ukupne ulaganja u kulturu tijekom 2016. godine u odabranim gradovima, ona su u prosjeku iznosila 4,1% ukupnog iznosa gradskih proračuna. Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo je u 2016. godini za kulturu izdvojio 7,95% od ukupnog proračuna, a to iznosi 3,84 postotna boda više nego li je iznosio usporedni prosjek ulaganja. Ukupna izdvajanja za kulturu u Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo iznosila su 12.748.721 kn. Od ostalih analiziranih gradova, najveći udio za kulturu izdvaja Grad Rovinj, a on iznosi 4,96% ili 6.880.000kn. Valja napomenuti da je 2016. godine Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo uložio značajniju svotu iz vlastitog proračuna za kapitalne investicije u Zavičajni muzej Poreštine. Uloženo je 1.7 milijuna kuna. Ako se iz ukupnih ulaganja umanjí ovaj iznos kapitalnih investicija, dobiva se 11.048.721 kn ukupnog ulaganja u kulturu što predstavlja 6,39% ukupnog proračuna odnosno 2,29 postotnih bodova više nego li usporedni prosjek ulaganja ostalih analiziranih gradova u Istri.

Proračunom za 2017. za financiranje organizacija civilnog društva u kulturi planirano je nešto manje sredstava (2,6% manje), odnosno ukupan iznos od 306.000,00 kuna ili 0,15% ukupnog proračuna.¹⁴ Javni natječaj za financiranje programa i projekata organizacija civilnog društva

¹⁴ Ukupni proračun za 2017. godini iznosi 208.253.813 kn. Dostupno na: <http://www.porec.hr/sadrzaj/dokumenti/Prora%C4%8Dun%20Grada%20Pore%C4%8Da-Parenzo%20za%202017.%20godinu%20i%20projekcije%20za%202018.%20i%202019.%20godinu.pdf>

u području kulture bit će objavljen u siječnju 2017. i tek nakon provedenog postupka (podnošenja prijava, procjene prijava, izbora udruga i projekata) znat će se koje udruge i za koje projekte će dobiti sredstva predviđena proračunom.

2.10. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

U posljednjih pedeset godina može se uočiti opći pozitivan trend kretanja ukupnog broja stanovnika na području Grada Poreča. Iako, administrativnom promjenom iz 2006. godine, Grad Poreč gubi na ukupnom broju stanovnika (izdvajanje Općine Tar-Vabriga), opći su trendovi nepromijenjeni. Iz Strategije gospodarskog razvoja Grada Poreča izdvojeni su trendovi širenja baze starijeg stanovništva (65 + godina), zatim evidentna uža dječja baza (0 – 14 godina) nego li baza radnog kontingenta (20 – 59 godina). Udio osoba od 0 – 19 godina opada prema posljednjem popisu stanovnika, u odnosu na 2001. godinu. Smanjenje dječje baze i baze mladih imat će utjecaj na stanje u školama i obrazovnim institucijama poput Pučkog otvorenog učilišta. Postradni kontingent bilježi najviše stope rasta. I indeks starenja i koeficijent starosti u Gradu Poreču potvrđuju prisutnost procesa starenja stanovništva na ovom području što implicira potrebu za prilagodbom programa u kulturi i ovoj dobnoj strukturi.

2.11. ZAKLJUČCI TEMELJEM PROVEDNIH PRIMARNIH ISTRAŽIVANJA

Spoznaje do kojih se stiglo ukazuju na to da Poreč ima relativno bogatu kulturnu ponudu, no nju odlikuje sezonalnost, prije svega u ljetnim mjesecima. Poreč ima ogromne resurse u smislu kulturne baštine, ali ti resursi nisu dovoljno valorizirani od strane domaćeg stanovništva, u čemu bi Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino te projekti kojima bi se potaknuo razvoj i edukacija publike bili od presudnog značaja. Gradske ustanove su nosioci kulturnih aktivnosti od kojih su neke vrlo vrijedne, no trebalo bi ih više otvoriti građanima i povezati s ostalim sektorima. Gotovo svi ispitanici izrazili su potrebu za prostornim resursima, od adaptacija postojećih prostora do izgradnje nove kulturne infrastrukture koja će okupljati razne kulturne aktere na jednom mjestu. U više navrata su isticane aktivnosti i značaj Umjetničke škole Poreč, Gradske knjižnice Poreč, Zavičajnog

muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino, Pučkog otvorenog učilišta, plesnih i glazbenih udruga, amaterskih umjetničkih udruženja i njihovih aktivnosti te dizajna. Svi su svjesni da se grad Poreč opredijelio za turizam kao osnovnu privrednu granu zahvaljujući kojemu se razvio te se i dalje, zahvaljujući turizmu, snažno razvijaju određene kulturne aktivnosti, no njih bi trebalo bolje profilirati i povezati s postojećim lokalnim akterima.

2.12. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • bogata kulturna baština • UNESCO-ova zaštićena kulturna baština (Eufrazijeva bazilika) • raznovrsna izvaninstitucionalna kultura • uspješne manifestacije (npr. Porečki Annale, Naš kanat je lip i dr.) • dobra uključenost kulturnih sadržaja u srednjim školama • solidno razvijena kultura volonterstva • dobra ponuda zabavno-kulturnih sadržaja za djecu od vrtićke dobi do srednjoškolaca • kvalitetna ponuda i rad Gradske knjižnice Poreč • profilirane kazališne manifestacije (komedije – vrlo visoka posjećenost) • Umjetnička škola Poreč (glazbeno i plesno obrazovanje) – jedinstvena u Istri • razvijen sektor kreativnih industrija u području dizajna npr. KKA • turizam kao generator razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura (neadekvatne i trenutno nedovoljne prostorne mogućnosti) • zatvoreni stalni postav Zavičajnog muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino • nedostatak financijskih sredstava (posebno za manje posjećene programe) • nedovoljna potpora države za razvoj kulture • visoka sezonalnost kulturne ponude (nedovoljno sadržaja izvan ljetne (turističke) sezone) • nedovoljna stručnost ljudskih resursa koja posljedično dovodi do podcjenjivanja kulture i pada kriterija • slab interes i nedovoljna motiviranost građana za konzamaciju određenih kulturnih proizvoda • nedovoljna komunikacija i suradnja • nedovoljna vidljivost (programa, manifestacija i kulturnih sadržaja) • nedovoljna razina podrške umjetničkom stvaralaštvu • percepcija nejasno definiranih kriteriji što dovodi do arbitrarnih odluka i sumnje u transparentnost istih (Odbor za manifestacije)
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • postojanje puno lokacija i prostora koji se mogu iskoristiti za kulturnu produkciju • mogućnosti koje nude gostujuće kazališne predstave 	<ul style="list-style-type: none"> • gubitak lokalnog identiteta uslijed globalizacije i pritisaka industrije (npr. današnja glazbena industrija i turbofolk) • klijentelizam i osobni interesi • nedovoljno valorizirana kulturna baština

<ul style="list-style-type: none"> • kazališne predstave za djecu i mlade te interaktivne radionice za djecu i mlade • razni kulturni sadržaji za mlade s edukativnim karakterom • kulturni sadržaj za konzumente starije životne dobi • spremnost aktera u kulturi na zajedničku suradnju u kreiranju proizvoda kulture i povezivanje ostalih interesnih dionika • kontinuirano ispitivanje stavova građana • osnaživanje uloge turističkih poduzeća u kreiranju turističkih proizvoda lokalnih umjetnika • koordinacijsko tijelo – participativni model organizacije (neformalno upravljanje i fokus na procese) • osnaživanje kapaciteta ljudskih resursa (jačanje kompetencija) • podizanje razine svijesti građana o važnosti kulture u društvenom životu i razvoju • kreativne industrije • pristupačna kultura • valorizacija potencijala nedovoljno iskorištene baštine • sustav menadžmenta (planiranje, provedba i praćenje) • kultura kao generator novih radnih mjesta • tjedna kino-ponuda • osnaživanje volonterstva • volja i spremnost Grada na razvoj kulture 	<p>(postojanje neiskorištenog iznimnog potencijala)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljno razumijevanje kulture • neprihvatanje činjenice da je na području Grada Poreča prisutan „proces starenja“ stanovništva • nedostatna evaluacija rada ustanova u kulturi i onih povezanih s kulturom • politike zapošljavanja • stav obitelji i navike u konzumaciji kulturnih proizvoda • nedovoljan angažman na uključivanju korisnika u ko-kreaciju kulturnih proizvoda • (ne)održivo upravljanje kulturnom baštinom • cjenovno podcjenjivanje i precjenjivanje, prepozicioniranje i nedostavljanje obećanog
---	---

3. STRATEŠKO POZICIONIRANJE

3.1. VIZIJA RAZVOJA KULTURE GRADA POREČA

Poreč je grad koji živi i stvara kulturu.

Vizija proizlazi iz prethodno detaljno argumentirane situacijske analize, te SWOT matrice izrađene temeljem detaljne analize situacije.

Vizija razvoja kulture Grada Poreča artikulira se kroz **6 strateških ciljeva razvoja kulture**:

- 1. poticanje razvoja zajedničkih gradskih projekata*
- 2. razvoj kulturnog turizma i drugih oblika međusektorske suradnje*
- 3. unaprjeđenje kvalitete rada ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora*
- 4. razvoj infrastrukture namijenjene kulturi*
- 5. razvoj umjetničke produkcije*
- 6. poticanje interesa, razumijevanja i participacije javnosti u kulturi*

Strateški ciljevi su dalje razrađeni unutar **tri operativne strategije** i definirane **mjere** usmjerene na ostvarenje definiranih strateških ciljeva.

Ključne operativne strategije:

1. umrežavanje i povezivanje (cilj 1 i cilj 2)
2. unapređenje kvalitete (cilj 3 i cilj 4)
3. valorizacija kulture (cilj 5 i cilj 6)

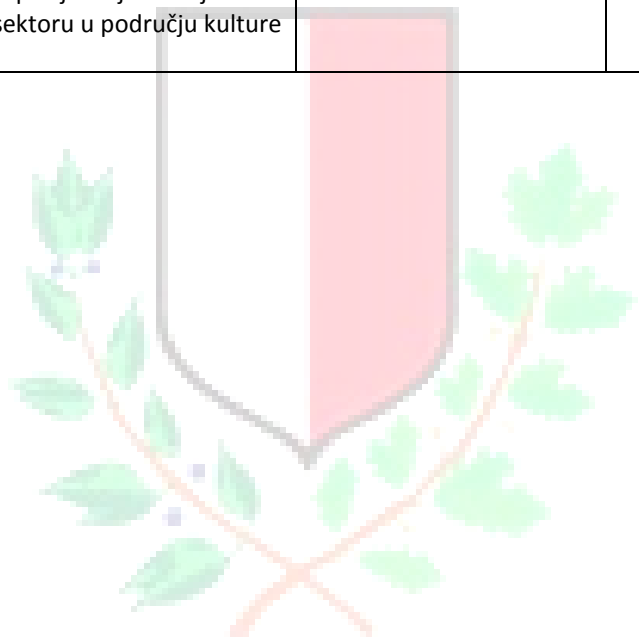
Isto se prikazuje tablično u narednom podpoglavlju.

3.2. SPECIFIKACIJA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA

STRATEŠKI CILJEVI						
POTICANJE RAZVOJA ZAJEDNIČKIH GRADSKIH PROJEKATA	RAZVOJ KULTURNOG TURIZMA I DRUGIH OBLIKA MEĐUSEKTORSKE SURADNJE	UNAPREĐENJE KVALITETE RADA USTANOVA U KULTURI I NEINSTITUCIONALNOG KULTURNOG SEKTORA	RAZVOJ INFRASTRUKTURE I NAMIJENJENE KULTURI	RAZVOJ UMJETNIČKE I PRODUKCIJE KULTURNOG AMATERIZMA	POTICANJE INTERESA, RAZUMIJEVNJA I PARTICIPACIJE JAVNOSTI U KULTURI	
MJERE						
podržavanje i razvijanje suradničkih projekata ustanova, udruga i građana	facilitiranje suradnje kulturnog sektora i posebno lokalnih umjetnika i turističkog sektora	formiranje Kulturnog vijeća	obnavljanje i ulaganje u postojeću kulturnu infrastrukturu	pružanje podrške programima kulturnog amaterizma i kulture mladih	poticanje provedbe programa za razvoj publike (kroz marketing i PR) i medijskih programa	
približavanje javnih ustanova kako udrugama tako i građanima	pokretanje međusektorskih programa (kulture i ostalih gospodarskih grana)	provođenje evaluacije rada ustanova	omogućavanje bolje iskoristivosti postojećih resursa	razvijanje kulture nacionalnih manjina	podržavanje projekata koji omogućuju veću vidljivost i medijsku prisutnost (portali, glasila, informiranje)	
		provođenje ispitivanja potreba građana		poticanje diversifikacije programa i razvijanje programa koji jačaju osjećaja pripadnosti gradu kod građana	podržavanje programa koji potiču volonterstvo	
		osiguranje učinkovitijeg upravljanja kulturnom infrastrukturom, ustanovama i projektima u kulturi		razvoj umjetničke produkcije lokalnih autora	razvijanje programa koji omogućuju mobilnost mladih	
		obnova zgrade i otvaranje stalnog postava Zavičajnog muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino			razrađivanje politike cijena i dostupnosti programa za sve dobne skupine	

		unaprjeđenje politike zapošljavanja u javnom sektoru u području kulture			

Grad Poreč - Parenzo

Città di Poreč - Parenzo

3.3. DETALJAN OPIS MJERA

U svrhu dostizanja definiranoga cilja 1 - **Poticanje razvoja zajedničkih gradskih projekata** predlažu se sljedeće mjere:

1. Podržavanje i razvijanje suradničkih projekata između ustanova u kulturi, udruga i građana

U Poreču se umrežavanjem aktera u kulturi, prije svega Pučkog otvorenog učilišta, udruga koja nude određene programe te knjižnice i muzeja, zatim intenzivnijom vertikalnom i horizontalnom komunikacijom (internom i eksternom), može unaprijediti kulturna ponuda, a i djelovati u smjeru racionalizacije korištenja resursa. Suradnjom je moguće lakše koristiti i dijeliti sadržaje, organizirati kompleksnije programske djelatnosti, jačati zagovaračku poziciju prema političkim strukturama, građanima, sponzorima i medijima te unaprijediti kulturnu ponudu. Suradnjom se mogu razvijati gradski projekti od značaja koji se mogu prijaviti na razne EU fondove. Osim što zajednički projekti otvaraju prostor za nove modele financiranja, oni također razvijaju i jačaju duh zajedništva, društvenu koheziju, privrženost gradu i učvršćuju lokalni identitet.

Nužna je veća uključenost svih dionika u svim fazama. Npr., za svaki projekt potrebno je istražiti i poslati otvoreni poziv dionicima koji mogu pokazivati želju za snažnijim angažmanom u realizaciji konkretnih aktivnosti (npr. izrada web stranice, kreiranje pojedinih programa...). Istovremeno se stabilizira nezavisni sektor.

2. Približavanje javnih ustanova kako udrugama tako i građanima

Danas na području Grada Poreča - Parenzo postoji čitav niz udruga u nastajanju, pogotovo u područjima koja su još uvijek slabije razvijena i etablirana, kao kultura mladih, alternativna kultura ili amaterizam. One nemaju kako prostorne, tako ni financijske resurse, stoga je za njihovo preživljavanje ključna suradnja, pomoć i otvorenost koja bi se trebala ponuditi od strane postojećih ustanova u kulturi. Ova je mjera detaljnije elaborirana kroz mjere kojima se doprinosi razvoju infrastrukture namijenjene kulturi.

U svrhu dostizanja definiranog cilja 2 - **Razvoj kulturnog turizma i drugih oblika međusektorske suradnje** predlažu se sljedeće mjere:

1. Facilitiranje suradnje kulturnog sektora i posebno lokalnih umjetnika i turističkog sektora

Kulturna ponuda treba postati osnova razvoja turizma u gradu. U samu turističku ponudu potrebno je integrirati kulturnu baštinu, rad kulturnih ustanova, kulturne manifestacije, umjetničku produkciju itd. Trenutnu turističku ponudu u ljetnim mjesecima karakterizira orijentacija na uvoz programa i iznajmljivanje sadržaja. Trebalo bi u što većoj mjeri, tamo gdje je to moguće, razvijati suradnju između turističkog i kulturnog sektora. Naravno, sve se to već radi, ali nije sustavno. Također, ono uključuje definiranje ciljne skupine, prilagođavanje vremenskih okvira planiranja kulturnih programa u turizmu te intenzivniju suradnju aktera koji često imaju vrlo različite interese. Osim veće povezanosti, na taj bi se način razvijala autentičnost, te time i održivost kulturno-turističkog proizvoda. O mogućnostima razvoja kulturnog turizma i suživotu turizma i kulture raspravlja se u zaključnom poglavlju.

2. Pokretanje međusektorskih programa (kulture i ostalih gospodarskih grana)

U Hrvatskoj još uvijek vrlo rijetko dolazi do međusektorske suradnje, prije svega zbog administrativne razdiobe različitih resora, koja potom dodatno otežava praksu i otežava operativno provođenje programa. Važno je uspostaviti komunikacijske kanale i tako potaknuti suradnju kulturnog, obrazovnog te turističkog sektora (s obzirom na specifičnosti grada Poreča). Uspostaviti unutar sektorsku suradnju s osobitim usmjerenjem na turizam, sektor s kojim je razvitak Poreča neraskidivo povezan. Spomenuti sektori trebaju otvoreno komunicirati i surađivati u realizaciji programa od zajedničkog interesa. Zato valja istražiti uspješne modele suradnje i povezivanja u drugim gradovima te odabrati model koji bi najbolje odgovarao potrebama svih dionika. Predlaže se jačanje suradnje sa svim gradovima-prijateljima u zemlji i inozemstvu, ustanovama, školama i ostalima.

Predlaže se razrada **mreže srodnih interesa i aktivnosti pojedinih dionika, kao i projekata** gdje bi bila identificirana moguća područja zajedničkog djelovanja, a to se može postići kroz provođenje projekta direktne komunikacije među sektorima, kroz organizaciju manifestacije na tu temu (npr. zajedničko okupljanje, predstavljanja ideja, projekata, proizvoda i dr.). Može

se provoditi na godišnjoj razini. Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo treba sufinancirati one projekte kojima se potiče suradnja i umrežavanje.

U svrhu dostizanja definiranog cilja 3 - **Unaprjeđenje kvalitete rada ustanova u kulturi i neinstitucionalnog kulturnog sektora** predlažu se sljedeće mjere:

1. Formiranje stručnog koordinacijskog tijela za kulturu (Kulturno vijeće)

Ovo stručno tijelo trebalo bi funkcionirati kao neovisno tijelo sastavljeno od predstavnika različitih kulturnih struka, uz uključivanje stručnjaka izvan Poreča, a naglasak treba biti na interdisciplinarnosti. Kulturno vijeće treba biti predloženo od strane Gradskog vijeća Grada Poreča - Parenzo i njegovo formiranje odobreno od strane Gradskog vijeća Grada Poreča - Parenzo. Ovaj tim neovisnih stručnjaka treba se sastajati, predlagati i usmjeravati tijekom provođenja raznih aktivnosti vezanih uz razvoj sektora kulture. Način rada Kulturnog vijeća treba biti definiran Poslovnikom.

2. Provođenje evaluacije rada ustanova

Od strane ustanova, ali i građana je izražena potreba za evaluacijom rada ustanova od strane korisnika i građana, kako bi se unaprijedila kvaliteta rada i pružanja usluga. Stoga bi valjalo organizirati evaluaciju i javno objaviti rezultate istraživanja. Predlaže se ujedno uvođenje integriranog sustava upravljanja kvalitetu koji bi uključio interne i eksterne audite o ključnim procesima institucija u kulturi pri čemu bi se zaposlenici međusobno vrednovali, kao i vrednovali rad svojih nadređenih i obrnuto.

3. Provođenje ispitivanja potreba građana

Kulturne navike stanovnika Poreča nisu poznate jer one vrlo rijetko poduzimaju zbog skupe metodologije prikupljanja i obrade podataka. Vrlo je važno da se u narednom razdoblju pronađu sredstva za njihovu provedbu kako bi se u budućnosti kulturni razvitak Poreča mogao planirati u skladu s potrebama i navikama stanovnika.

4. Osiguranje učinkovitijeg upravljanja kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima u kulturi

Kod jednog dijela ispitanika postoji mišljenje da bi se ustanovama moglo bolje upravljati i efikasnije trošiti resurse. Kulturne ustanove osnovane su sa zadaćom da obavljaju određenu

javnu funkciju za što imaju osigurana sredstva iz proračuna grada Poreča kao njihovog osnivača.

Stoga je za kulturne ustanove od ključne važnosti konstantno preispitivanje vlastite javne uloge, unaprjeđenje svojega rada te što učinkovitije upravljanje svojom imovinom. Upravljanje ustanovama treba voditi povećanju kulturne, a posredno i ekonomske vrijednosti. Potrebno je razvijati model upravljanja koji će se voditi prvenstveno kriterijima vrijednosti umjetničkog i kulturnog sadržaja. Jedan od mogućih smjerova je definiranje kriterija za različite sadržaje i aktivnosti u kulturi kako ne bi sve aktivnosti podlijegale istim kriterijima. Upravljanje uključuje i pružanju podrške raznim inicijativama, počevši od građana do izvaninstitucionalne scene. Na taj se način povećava vrijednost kulturnih ustanova i imovine kojom upravljaju. Cijeli kulturni sektor treba zajednički raditi na kreiranju kulturnih vrijednosti preko kojih će bit prepoznat i vrednovan. Na taj će se način otvoriti komunikacijski kanali između ustanova i drugih aktera, a istovremeno će se očuvati profil ustanova i njihov standard rada. Moguće je pristupiti tzv. „monetizaciji prostora“ – unajmljivanju ekskluzivnih lokacija za posebne evente (vjenčanja, poslovni susreti, koncerti na otvorenom i sl.), a dobivena se sredstva mogu dalje reinvestirati u razvoj kulture u Gradu Poreču - Parenzo.

Rad na EU projektima početak je trenda koji se planira razvijati u cilju širenja aktivnosti i novog zapošljavanja u kulturi. Iako su vremena sve kompliciranija za kulturu i umjetnost pruža se prilika da se kroz financiranja i sufinanciranja u kulturi razviju i unaprijede postojeći programi te, da se obogati ukupna kulturna ponuda usmjerena prvenstveno na građane Poreča, ali i turiste te stanovnike cijele Istre. U 2016. godini osmislilo se 7 projekata od kojih neki su poslani, a neki su u pripremi. U ovom trenutku konkretno Pučko otvoreno učilište konkurira na 4 različita fonda: Creative Europe, Transgranična suradnja Slovenija-Hrvatska, Transgranična suradnja Italija-Hrvatska i u okviru Operativnoga programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, a usmjeren je na prevladavanje ograničenja pristupa mladih osoba kulturnim i umjetničkim sadržajima i aktivnostima te poticanje mladih da aktivno sudjeluju u kulturnome životu zajednice.

5. Obnova zgrade i otvaranje Zavičajnog muzeja Poreštine – Museo del territorio parentino

Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino najstarija je muzejska institucija u Istri osnovana 1884. godine. Primarna zadaća Muzeja je sakupljanje, čuvanje, istraživanje civilizacijskih i kulturnih dobara Poreštine, njihova stručna i znanstvena obrada te prezentacija javnosti temeljem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava. Muzej je od iznimnog značaja za Poreč jer se u njemu čuvaju zbirke koje govore o povijesti grada. Trenutno je stalni postav zatvoren za javnost radi neadekvatnih uvjeta, stoga je jedan od gradskih prioriteta osigurati obnovu zgrade i izradu novog muzejskog postava. Od lipnja 2016. oživjela je ugostiteljska djelatnost u muzejskom caffè baru Lapidarium.

Izneseni su prijedlozi djelomičnog otvaranja stalnog postava i/ili organizacije putujućeg postava muzeja. Nužno je osigurati čuvaonicu za muzejske predmete jer je to jedan od gorućih problema institucije.

U svrhu dostizanja definiranog cilja 4 - Razvoj infrastrukture namijenjene kulturi predlažu se sljedeće mjere:

1. Obnavljanje i ulaganje u postojeću kulturnu infrastrukturu

Obnova postojeće infrastrukture u funkciji kulture vrlo je ambiciozna mjera jer zahtijeva dugoročno planiranje i znatna financijska sredstva. Upravo stoga je dobro diversificirati izvore financiranja, te osim gradskog proračuna koristiti različite financijske programe, odnosno sredstva namijenjena različitim razvojnim projektima. Korištenje sredstava iz ovih fondova pretpostavlja vrlo kvalitetne projekte, koji osiguravaju dugoročnu isplativost investicije, njezinu održivost u budućnosti, a zahtijevaju veliku dozu političkog utjecaja što podrazumijeva angažman cjelokupne zajednice grada Poreča. Angažman na ostvarenju ove mjere vrlo je kompleksan jer se ne odnosi samo na planiranje izgradnje, nego i na plan upravljanja ovom infrastrukturom. Bilo bi stoga potrebno, radi što kvalitetnijeg funkcioniranja te infrastrukture, stvarati nove varijante partnerstva između tijela uprave, javnih ustanova, udruga i drugih privatnih organizacija kako bi se servisiralo potrebe stanovnika i samih aktera u kulturi.

Većina sudionika fokus grupa, iz najrazličitijih sektora, veličina organizacije i polja djelovanja, izrazila je potrebu za adekvatnijim prostorom od onog u kojem trenutno djeluju. Primjerice,

Muzej treba adaptirati prostor i izgraditi čuvaonice, Gradska knjižnica treba veći prostor (djeluje u 48% propisanog prostora), razne udruge imaju brojno članstvo pa im postojeći prostori nisu dovoljni, do umjetnika pojedinaca kojima treba radni prostor. Pučkom učilištu nedostaje prostor za pohranu i deponiranje muzejske građe, nema prostor za stalni postav tokom čitave godine, Učilište nema prijevozno sredstvo za prijevoz umjetnina čime je dodatno opterećeno visokim troškom najma prijevoznika. Ujedno nema smještajne kapacitete za rezidencijalne programe čime bi se mogao povećati fundus umjetnina u vlasništvu grada.

Obavljanje kulturnih aktivnosti u Poreču otežano je zbog neadekvatnih prostora u kojima se te aktivnosti obavljaju. Prostorni problemi i njihovo rješavanje ključni su za novi uzlet porečke kulture. Pozitivan je primjer stavljanja javnih prostora u funkciju razvoja kulture je otvaranje Centra za mlade i Umjetničke škole.

Na intervjuima je, u više navrata, spomenuta želja za zajedničkim prostorom kako bi se omogućila veća suradnja, razvoj zajedničkih projekata, intersektorsko i intergeneracijsko povezivanje, centar za dizajn, inkubator za kulturne i kreativne industrije, *coworking* i sl. No, u nedostatku fizičkog rješenja, umrežavanje je moguće postići uz pomoć ICT-a u kombinaciji s redovnim sastancima uživo.

Prostor je gorući problem većine aktera u kulturi. Posebno je osjetljivo pitanje održivog upravljanja „povijesnom jezgrom“, čija je funkcija svedena na obavljanje uslužnih djelatnosti u turizmu. Često se u urbanim sredinama uzimaju upravo kultura i kreativne industrije kao sredstvo urbane regeneracije. Prije provedbe te mjere trebalo bi uzeti u obzir potrebe grada za otvaranjem novih prostora kulture i prostora druge društvene namjene, potrebe lokalnog stanovništva i mogućnost razvoja kulturno-turističkih proizvoda i sadržaja u suradnji s Komisijom za razvoj i revitalizaciju povijesne jezgre.

2. Omogućavanje bolje iskoristivosti postojećih resursa

Upravljanje kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima u budućnosti bi moglo biti još učinkovitije na način da se racionaliziraju troškovi, poveća iskoristivost infrastrukture i unaprijedi kulturna ponuda. To se može postići umrežavanjem organizacija, njihovim povezivanjem i dijeljenjem resursa. Predlaže se projekt *Flipped Culture* kojim se gubi jasna granica između prostora i aktivnosti, rotira i isprepliću resursi, umjetničke

djelatnosti i dr. (npr. korištenje kina za likovne izložbe i sl.). Pozitivni učinci na taj se način mogu postići u gotovo svim područjima organizacije kulturnog života, prije svega u području kulturnog amaterizma i u organizaciji glazbene i plesne ponude. Određeni programi se mogu podići na višu razinu kada bi se omogućila bolja iskoristivost postojećih prostornih resursa te kada bi oni akteri koji posjeduju zadovoljavajuće i prikladne resurse omogućili onima koji to nemaju da ih koriste u vrijeme kada se u njima ne odvijaju primarne aktivnosti korisnika (npr. iskorištavanje prostora srednjih škola u poslijepodnevnim satima). Ovakve inicijative trebaju proizaći aktivnim umrežavanjem aktera i resursa s kojima raspolažu.

U svrhu dostizanja cilja 5 - **Razvoj umjetničke produkcije i kulturnog amaterizma** predlažu se sljedeće mjere:

1. Pružanje podrške programima kulturnog amaterizma i kulture mladih

Participacija građana u kulturnim aktivnostima je osnova standarda jednog grada, civilizacijska tekovina, kohezivni element, faktor zajedništva i blagostanja.

Poreč ima već visoko razvijene amaterske skupine koje bi trebalo podržati, ali i unaprijediti u smislu razvoja njihovih korisnika i međusobne povezanosti. Njihov rad vrlo često počiva na entuzijazmu pojedinaca, zaljubljenika u umjetničko stvaralaštvo i kulturnu baštinu. Danas one imaju brojne prepreke u svojem radu, od onih administrativnih koji su sve zahtjevniji do raznih edukativnih i tehnoloških. Bilo bi stoga korisno inicirati njihovu umreženost, ali i osigurati razne administrativno-tehničke pomoći te pružiti edukacijske programe, konzultacije i profesionalno usavršavanje.

Kulturni amaterizam vrlo je razvijen u Poreču. Ti se programi, prije svega, odnose na one kulturne aktivnosti koje se odvijaju kao hobiji građana. One su vrlo važne jer potiču kulturnu participaciju građana i razvijaju publiku. Porečani su vrlo ponosni na djelovanje svojih amaterskih skupina, posebno iz segmenta glazbe (pjevanja), plesa i likovnog stvaralaštva. Vrlo često su udruge koje se bave kulturom društva u Poreču jedan od temelja kulturnog života. Stoga bi trebalo nastaviti razvoj novih, mlađih generacija koji često dolaze iz segmenta alternativne kulture kako bi se na taj način ulagalo u lokalnu kulturnu scenu. Alternativna kultura je žarište i vrelo novih ideja i projekata. Na nezavisnu scenu daleko snažnije djeluju društvene turbulencije i vrlo je krhka pa je upravo zato treba posebno

podržati. Podrška se prije svega odnosi na osiguranja prostora za rad i višegodišnjih financijskih potpora.

2. Razvijanje kulture nacionalnih manjina

U Poreču djeluju vrlo aktivne zajednice nacionalnih manjina, prije svega talijanska, srpska, slovenska, bošnjačka i albanska manjina, koje čine važan čimbenik u kulturi grada, stoga bi trebalo podržati njihovo daljnje djelovanje.

3. Poticanje diversifikacije programa i razvijanje programa koji jačaju pripadnost gradu kod građana

Kako je identificirano da ima dovoljno ljetnog programa, zabavnog karaktera, usmjerenog turistima, trebalo bi u većoj mjeri sufinancirati i podržati programe koji se odvijaju preko cijele godine, imaju edukativni karakter, koriste nove metode razvoja publike i usmjereni su razvoju produkcije te uključuju lokalno stanovništvo, a posebno se mora razmišljati o poticanju uključivanja starijeg stanovništva u ovakve programe. U tom dijelu nužna je primjena principa sukreacije i *bottom-up* pristupa – odnosno uključivanja zajednice u stvaranju kulturne ponude – *offline* ili *online*, ali je važno i poticanje spoja kreativnih industrija i kulture. Poreč je grad bogate povijesti i kulturne baštine te se sustavno se radi na povijesnim i drugim istraživanjima te valorizaciji materijalne i nematerijalne baštine. Ona se između ostaloga, mogu koristiti kako bi razvili zajednički identitet. Poreč je u 20. stoljeću imao veliku fluktuaciju ljudi pogotovo nakon 2. Svjetskog rata. Novije generacije građana kulturu i baštinu još uvijek ne osjećaju svojom i nedovoljno je valoriziraju, stoga bi trebalo potaknuti zajedničke projekte koji promiču identitet grada, od onih jednostavnijih i šire prihvaćenih programa (kao primjerice Giostra) do stručnih i znanstvenih skupova. Time se jačaju inicijative koje promiču tradiciju, zavičajne teme i lokalni identitet npr. eventi, intenziviranje čakavštine i talijanskog dijalekta kao komponente kulture, bilježenje povijesti grada – poticati pisanja i izdavaštvo i dr.

Moguće je pritom koristiti nove inovativne metode, tehnologije i aplikacije, s ciljem približavanja baštine, ali i starije i novije povijesti građanima i turistima, koji promiču lokalni identitet i jačaju društveni kapital te stvaraju pozitivan odnos javnosti prema kulturnoj baštini.

4. Razvoj umjetničke produkcije lokalnih autora

Umjetnička produkcija lokalnih umjetnika prepoznata je na svim razinama, od lokalne do međunarodne. Međutim, vrlo je teško spriječiti njihov odlazak u druge gradove, što se vrlo često događa. Odlazak nije vezan samo za produkcijske uvjete, nego je moguće uvjetovan razinom socijalnih i profesionalnih odnosa. Umjetnici odlaze i u veća kulturna središta poput Ljubljane ili Zagreba i druge veće gradove.

Poticaaj lokalnoj kulturnoj produkciji nije jednostavno ostvariti kroz postojeći sustav financiranja i stoga ga je potrebno nadopuniti na način da se povećaju sredstva namijenjena toj produkciji kako bi se unaprijedilo produkcijske uvjete. Osim toga bitno je naći nove formate projekata koje bi uključivale lokalne umjetnike, čak i one koji više ne djeluju u Poreču. Na taj bi način održavali njihovu povezanost s lokalnom sredinom, omogućavali transfer znanja, dali poticaj drugim lokalnim autorima te jačali imidž grada kao mjesta u kojem se stvara kultura.

U svrhu dostizanja cilja 6 - **Edukacija i razvoj publike** predlažu se sljedeće mjere:

1. Poticanje provedbe programa razvoja publike i nositelja kulture (kroz marketing i odnose s javnošću) i medijacijskih programa

Razvoj publike predstavlja vrlo važan strateški, dinamički i interaktivni proces kojim se približuje umjetnost javnosti. Cilj tog procesa je potaknuti uključivanje pojedinca i zajednice u doživljavanje, uživanje i aktivno sudjelovanje kao i vrednovanje umjetnosti. Moguće je pritom koristiti različite metode, a one uključuju marketing i sinergiju odnosa s korisnicima. Razvoj publike kao dugotrajan proces osim što za cilj ima proširenje (privlačenje nove publike), bavi se poboljšanjem i produbljenjem utjecaja postojeće publike.¹⁵ Zbog toga je prijedlog uspostaviti informacijski i komunikacijski sustav za sve aktere u kulturi (poput *extraneta*) gdje bi se objavljivale novosti, prošli i aktualni projekti, interesi, želje za suradnjom, podjela *know-how*-a itd. Nastavno uz navedeno, potrebno je izraditi portal kulture Poreča (eng. *frontend extraneta*) koji bi okupio cjelokupno djelovanje sektora uz mogućnost komentiranja i ocjenjivanja sadržaja.

¹⁵ Više na: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=7455>

Kod korisnika proračunskih sredstava bilo bi poželjno da u stvaranju programa, osim informiranja, ugrade elemente razvoja publike. To bi bile aktivnosti edukacije i medijacije publike. Primjerice, mogu to biti elementi koji potiču participaciju građana, koriste nove medije i tehnologije, animacije, web i mobilne aplikacije te prenose značenje i vrijednosti koja su važna lokalnoj zajednici. Osim navedenog, poželjno bi bilo da imaju obrazovne elemente i potiču kreativno sudjelovanje u kulturi. Potrebno je pritom razmišljati o različitim potrebama različitih ciljnih skupina, a posebice o integraciji starijeg stanovništva u ovakve projekte. Prioritetno je definirati program edukacija nositelja kulture (*fundraising*, EU projekti, marketinška komunikacija i sl.) i programa edukacije publike počevši od vrtičke dobi, mladih i odraslih, te starijeg stanovništva (60+). Poticati aktivnosti koje podižu i jačaju svijest i ponašanje građana i turista o kulturi Poreča kao općem, zajedničkom dobru. Korisno je definirati tematske godine koji bi usmjeravali djelovanje kulturnih aktera kako bi se osvijestili i educirali građani o različitim društvenim pojavama s ciljem razvoja boljeg društva.

2. Podržavanje projekata koji omogućuju veću vidljivost i medijsku prisutnost (portali, glasila, informiranje i dr.)

Ova mjera odnosi se na poticaj pronalasku novih kanala komunikacije, ali i kreiranje sadržaja koji bi omogućio veće razumijevanje i valorizaciju kulturnog sadržaja.

Smatra se da putem praćenja događanja i kulturalne ponude i lokalni mediji mogu kreirati lokalnu kulturalnu ponudu i povećavati njezinu važnost. Prema Analizi društvenog utjecaja Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija iz 2014., lokalne postaje koristi 55 % građana. Demografski gledano, radio i TV postaje u većoj mjeri koriste stariji i niže obrazovani građani, dok su mlađi i obrazovaniji ispitanici u većoj mjeri okrenuti internetskim izvorima informiranja. (Analiza društvenog utjecaja Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija, 2014.)

Postojeća, klasična sredstva informiranja sve manje dopiru do građana, posebno mladih i onih najstarijih, stoga bi trebalo unaprijediti razvoj novih kanala, informacijskih tehnologija, aplikacija.

Postojeći mediji zadovoljavaju funkciju informiranja građana, te je na neki način gotovo svaki kulturni događaj medijski pokriven. Međutim, tematski i problemski pristup nije izražen te je za kvalitetno bavljenje njima nužna kontekstualizacija djelovanja i kritička refleksija o samom

djelovanju. To je prije svega moguće razvojem specijaliziranih medija i medijskih projekata. Na taj bi način došlo do dodatne edukacije i medijacije publike čime bi se povećalo njihovo razumijevanje kulturne ponude. Osim toga trebalo bi iznaći načina da se omogućiti veću involviranost medija u aktivnosti informiranja i edukacije građana.

3. Podržavanje programa koji potiču volonterstvo

Volonterstvo može biti ključ razvoja programa zajednice, poticaj jačanju lokalnog identiteta, solidarnosti i društvene kohezije. U više navrata je na fokus grupama pohvaljena manifestacija *Dam daš*, koja ima izražen volonterski karakter, stoga bi na tom tragu bilo dobro pokrenuti i druge takve manifestacije. Moguć je rad na osnaživanju kapaciteta ljudskih resursa kroz npr. prijave na natječaje EVS-a (eng. *European Voluntary Service*).

4. Razvijanje programa koji omogućuju mobilnost mladih

Nedostatak određenih programa za mlade može se kompenzirati organizacijom grupnih odlazaka na stručna i studijska putovanja, kulturne događaje, rezidencijalne programe i sl. Nužno je jačati mobilnost mladih u svim aspektima (npr. organizacija studijskih putovanja i posjete kulturnim događanjima i dr. aktivnosti).

5. Razrađivanje politike cijena i dostupnosti programa za sve dobne skupine

Omogućiti veću dostupnost kulturnih programa kroz razrađenu politiku cijena, prilagođenu dobnim skupinama, njihovom imovinskom stanju i sl. Prvenstveno je bitno da se za dobnu skupinu mladih omogući da besplatno prate određene programe Pučkog otvorenog učilišta i ostalih ustanova u kulturi kako bi ih se potaknulo na konzumaciju kulturnih sadržaja. Za starije od 60 godina potrebno je izdvojiti programe koji su prilagođeni njihovim interesima i pronaći model sufinanciranja troškova konzumacije kulturnih programa ove dobne skupine (npr. Popusti za umirovljenike, besplatni edukativni programi za umirovljenike i dr.). Nužno je uspostaviti jasne kriterije vezano uz *ad hoc* ustupanje javnih prostora i površina.

3.4. POPIS MJERA / AKTIVNOSTI

	MJERA/AKTIVNOST	OPERATIVNA STRATEGIJA	VREMENSKI PERIOD	IZVODITELJ	INDIKATORI
1.	Podržavanje i razvijanje suradničkih projekata ustanova, udruga i građana	unapređenje kvalitete, umrežavanje i povezivanje	kontinuirano	Javne ustanove, udruge i građani	<ul style="list-style-type: none"> • broj suradničkih programa i projekata ustanova, udruga i građana (projekti koji se iniciraju i provode u suradnji raznih dionika u kulturi) • financijska alokacija za potrebe poticanja suradničkih projekata (godišnja razina – praćenje) • definirana prioritetna područja u uvjetima za kandidiranje projekata na pozive za sufinanciranja i dr.
2.	Približavanje javnih ustanova kako udrugama tako i građanima	unapređenje kvalitete, umrežavanje i povezivanje	kontinuirano	Grad i javne ustanove u kulturi	indikatori prikazani u mjerama 14 i 15
3.	Facilitiranje suradnje kulturnog sektora i posebno lokalnih umjetnika i turističkog sektora	umrežavanje i povezivanje	kontinuirano	Grad, Turistička zajednica Grad Poreča - Parenzo i akteri u kulturi	<ul style="list-style-type: none"> • broj proizvoda kulturnog turizma razvijenih u suradnji turističkog i kulturnog sektora (razna događanja koja ujedno predstavljaju spoj kulturnog (samostalnog) i turističkog proizvoda) • broj proizvoda kulturnog turizma razvijenih u suradnji s lokalnim umjetnicima (npr.

					<p>radionice, seminari i sl. gdje je naglasak na kokreaciju proizvoda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • mjerenje zadovoljstva turista s novim proizvodima kulturnog turizma (u suradnji s turističkim sektorom) i/ili Turističkom zajednicom Grada Poreča
4.	Pokretanje međusektorskih programa (kulture i ostalih gospodarskih grana)	umrežavanje i povezivanje	kontinuirano	Grad, Turistička zajednica Grada Poreča - Parenzo i akteri u kulturi	<ul style="list-style-type: none"> • godišnje predstavljanje projekata raznih aktera u kulturi u obliku manifestacije (mogu biti i zasebne manifestacije ili pak objedinjeno predstavljanje aktera u kulturi, a poželjno i u turizmu) • izrađena mreža srodnih interesa i aktivnosti pojedinih dionika i identificirana područja zajedničkog interesa • broj novih proizvoda u kulturi u ponudi korisnicima (eno-gastro manifestacije, tradicijski obrti i sl.)
5.	Provođenje evaluacije rada ustanova	unapređenje kvalitete	kontinuirano	Stručno koordinacijsko tijelo, ustanove u kulturi, vanjski suradnici (definiranje metodologije i izrada izvješća)	<ul style="list-style-type: none"> • analizirane godišnje evaluacije uprave i djelatnika • javna objava rezultata evaluacije • izvješća o provedenim auditima kvalitete
6.	Provođenje ispitivanja potreba građana	valorizacija kulture, unapređenje kvalitete	2018. – 2022.	Svi akteri u kulturi, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč – Parenzo, vanjski suradnici – eksperti (definiranje	<ul style="list-style-type: none"> • analizirani stavovi građana • javna objava rezultata evaluacije

				metodologije)	
7.	Osiguranje učinkovitijeg upravljanja kulturnom infrastrukturom, ustanovama, uslugama i projektima u kulturi kroz: <ul style="list-style-type: none"> • razvijanje kriterija ocjenjivanja kvalitete i vrijednosti umjetničkog i kulturnog sadržaja • ekonomsku valorizaciju neiskorištenih resursa • EU projekti 	umrežavanje i povezivanje, valorizacija kulture	2019. - 2022.	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo ustanove, udruge, vanjski suradnici koji sudjeluju u procesu monitoringa i pružaju stručnu potporu aktivnostima	<ul style="list-style-type: none"> • razvijeni kriteriji ocjenjivanja umjetničkog i kulturnog sadržaja • financijski učinci valorizacije neiskorištenih resursa • iznos alociranih sredstava iz EU fondova
8.	Obnova palače Sinčić i otvaranje novog stalnog postava Zavičajnog muzeja Poreštine	unapređenje kvalitete, valorizacija kulture	n/p	Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino i Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo	<ul style="list-style-type: none"> • Obnovljen barokni kompleks obitelji Sinčić i izrađen stalni postav otvoren za javnost
9.	Pružanje ugostiteljske djelatnosti u sklopu Zavičajnog muzeja Poreštine	unapređenje kvalitete, valorizacija kulture	kontinuirano	Zavičajni muzej Poreštine - Museo del territorio parentino	<ul style="list-style-type: none"> • ugostiteljske usluge za javnost
10	Obnavljanje postojeće kulturne infrastrukture	umrežavanje i povezivanje, unapređenje kvalitete	2022.	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen plan ulaganja u obnovu/adaptaciju postojeće infrastrukture
11	Omogućavanje bolje iskoristivosti postojećih resursa kroz: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Flipped culture</i> – izokrenute uloge npr. prikaz izložbe u kinu, filma u dvorištu muzeja i sl. • iskorištavanje dostupnog prostora 	valorizacija kulture, umrežavanje i povezivanje, unapređenje kvalitete	2020. ili 2021.	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, ustanove, udruge i dr. dionici	<ul style="list-style-type: none"> • broj provedenih programa u suradnji dionika i kroz izokrenute uloge • intenzitet korištenje slobodnog (a dostupnog) prostora od strane aktera u kulturi
12	Pružanje podrške programima kulturnog amaterizma i kulture mladih	valorizacija kulture, umrežavanje i povezivanje, unapređenje kvalitete	kontinuirano	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo i udruge	<ul style="list-style-type: none"> • iznos sredstava namijenjen programima kulturnog amaterizma i kulture mladih • broj programa i projekata kulturnog amaterizma i kulture mladih
13	Razvijanje kulture nacionalnih manjina	valorizacija kulture,	kontinuirano	Grad Poreč – Parenzo – Città	<ul style="list-style-type: none"> • iznos sredstava namijenjen

		umrežavanje i povezivanje, unapređenje kvalitete		di Poreč - Parenzo	poticanju nacionalnih manjina (mjereno na godišnjoj razini)
14	Poticanje diversifikacije programa i razvijanje programa koji jačaju pripadnost gradu kod građana	unapređenje kvalitete, valorizacija kulture, umrežavanje i povezivanje	kontinuirano	lokalno stanovništvo, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, udruge i ustanove	<ul style="list-style-type: none"> • iznos sredstava namijenjen diversificiranim programima • broj programa i projekata izvan glavne sezone • broj programa i projekata kojima se potiče tradicija, autentičnost i kojima se jača pripadnost gradu kod građana
15	Razvoj umjetničke produkcije lokalnih autora	valorizacija kulture, umrežavanje i povezivanje, unapređenje kvalitete	2022.	umjetnici, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, udruge	<ul style="list-style-type: none"> • iznos sredstava namijenjen razvoju umjetničke produkcije isključivo lokalnih umjetnika (mjereno na godišnjoj razini) • broj novih programa/projekata/umjetničkog stvaralaštva
16	Poticanje provedbe programa razvoja publike (kroz marketing i odnose s javnošću) i medijacijskih programa kroz:	umrežavanje i povezivanje, valorizacija kulture	kontinuirano	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, POU Poreč, Gradska knjižnica (jedan djelatnik), udruge, vanjski interesni dionici, konzultanti, suradnici	<ul style="list-style-type: none"> • razvijen informacijsko-komunikacijski sustav (platforma) • razvijen portal kulture Poreča • alokacija finansijskih sredstava za edukativne programe • broj provedenih edukativnih programa • razrađene teme za provođenje projekta tematiziranja godina • broj neprofitnih medijskih projekata

	<p>mladih i djece</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvoj neprofitnih medijskih projekata • razvoj specijaliziranih medija u kulturi 				
17	Podržavanje projekata koji omogućuju veću vidljivost i medijsku prisutnost (portali, glasila, informiranje i dr.)	unapređenje kvalitete, valorizacija kulture	kontinuirano	mediji, akteri u kulturi	<ul style="list-style-type: none"> • PR analiza – kvalitativna i sadržajna npr. broj objava u medijima, medijski prostor, ekvivalent cijeni oglasa, broj kritika, % pozitivno intoniranih objava vs. neutralnih i negativnih
18	Podržavanje programa koji potiču volonterstvo	umrežavanje i povezivanje, valorizacija kulture	kontinuirano	udruge, lokalna zajednice, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo	<ul style="list-style-type: none"> • iznos sredstava namijenjen volontarističkim projektima • broj volontarističkih projekata
19	Razvijanje programa koji omogućuju mobilnost mladih	umrežavanje i povezivanje, valorizacija kulture	2020.	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, škole, udruge	<ul style="list-style-type: none"> • broj programa za mlade • financijska alokacija za programe
20	Razrađivanje politike cijena i dostupnosti programa za sve dobne skupine	unapređenje kvalitete, valorizacija kulture	2019.	Ustanove, udruge, Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo	<ul style="list-style-type: none"> • analiza tržišta o prihvatljivosti cijene i dostupnosti programa (Likertova ljestvica)
21	Primjena ICT-a pri valorizaciji kulturne baštine npr. mobilne aplikacije, virtualna realnost, <i>augmented</i> realnost, digitalizacija građe i stvaranje virtualnog muzeja, e-brošura uz korištenje Google <i>street view</i> -a, QR kodovi i sl.	unapređenje kvalitete valorizacija kulture	2021.-2022.	Grad Poreč – Parenzo – Città di Poreč - Parenzo, TZ, turistički sektor, atrakcije	<ul style="list-style-type: none"> • preuzimanje mobilnih aplikacija, recenzija gostiju na društvenim medijima, posjećenost internetskih stranica i ostala metrika web analitike, otvaranje web brošura...

Città di Poreč - Parenzo

3.5. MARKETINŠKA POTPORA

Jedna od najčešće spomenutih komentara vezano za ograničavajuće faktore „konzumaciji“ kulture odnosi se na nedovoljnu informiranost i vidljivost. Brojni se projekti prethodno navedeni odnose na marketing, posebice na razvoj proizvoda i politiku promocije.

Ideja vodilja za kreiranje marketinške strategije su zajedništvo uz primjenu suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Baš kao što se društveni mediji *online* baziraju na suradnji, dijeljenju i zajednicama, iste se trendove nastojalo pretočiti *offline*. Koncept ne samo da je u skladu s globalnim trendovima, nego podržava cjelokupno brendiranje turističke destinacije „*You Complete Us*“. Na taj će se način jasnije sam grad Poreč odrediti kao turistička destinacija.

Ključne marketinške aktivnosti uključuju:

- Kontinuirano provođenje istraživanja tržišta s ciljem kreiranja takve kulture po mjeri lokalnog stanovništva i turista.
- Ključni marketinški projekt je oblikovanje jednog centralnog portala kulture gdje bi bile objavljene sve ključne aktivnosti svih aktera za krajnje korisnike kao i baza podataka svih resursa u kulturi grada. Jačati multimedijску prezentaciju i kontinuirano dopunjavati bazu foto i video materijala. Oblikovati strukturu portala na način da bude prilagođen krajnjih korisnicima i njihovim specifičnim interesima (npr. glazba, kreativne radionice itd.)
- Primjena sustava CMS za upravljanje bazom korisnika kulture s ciljem prilagođavanja ponude i slanja newslettera te jednom mjesečno pisama korisnicima koji ne koriste Internet (direktni marketing).
- Jačanje suradnje s TZ-om pri oblikovanju kulturne turističke ponude. Internetske stranice TZ-a nastavit će u svom kalendaru događanja prezentirati sve sadržaje od interesa za turiste, za razliku od novog kulturnog portala koji će biti namijenjen lokalnom stanovništvu. Definiranje blagdana na ključnim tržištima te umrežavanje više aktera pri razvoju ciljanih proizvoda kulturnog turizma. Iskorištavanje mogućnosti peer to peer revolucije i postavljanje kulturne turističke ponude na razne C2C platforme (vidjeti npr. tours i dr. na: <http://sharetraveler.com/peer-peer-travel->

companies/). Valorizacija kulturne baštine u funkciju turizma uz unapređenje fizičke (pristup) i marketinške dostupnosti (signalizacija, in-house promocija i dr.).

- Sustavno upravljanje cjelovitim marketingom sustava kulture – planiranje, implementacija i funkcija kontrole što je detaljnije razrađeno kroz mjere i projekte. Definirati ključne pokazatelje uspješnosti i kontinuirano pratiti zadovoljstvo korisnika bilo prikupljanje izravnog *feedbacka* publike ili iz sekundarnih izvora praćenjem društvenih medija i kolektivnih online *review* stranica (npr. TripAdvisor u turizmu)
- Suradnja prilikom provođenja integrirane marketinške komunikacije za promociji sadržaja kulture: kooperativno oglašavanje (npr. zajednička produkcija i zakup oglasnog prostora), promocija putem manifestacija i *cosponsorshipa*, objedinjeni tiskani materijali, korištenje društvenih mreža za dopiranje do mlađih dobnih skupina i dijeljenje tuđih objava itd.

5. UMJESTO ZAKLJUČKA – OSVRT NA KULTURU I TURIZAM

Mnogi stručnjaci su istaknuli kako je Poreč grad kojeg je snažno obilježio turizam što se manifestira u vidljivim transformacijama materijalne kulture (nevjerojatne preinake, estetizacija mjesta, pitoreskizacija, rutinizacija i sl.) ali i u promjenama u (ne)materijalnom duhovnome životu time mijenjajući iz temelja svakodnevnicu stanovnika (usp. Orlić 2007). Radi potreba rastuće grane turizma mijenjaju se vizure Istre njezina arhitektonska i urbana specifičnost te način rada, u prvoj fazi nagli razvoj i ekonomski prosperitet tjeraju ljude sa sela (i sa „zemlje“) u grad, na „sigurno plaćen posao u odijelu“ (Orlić 2007), međutim u drugoj fazi ekonomskog i turističkog razvoja napuštaju se posebice gradske jezgre i urbani lokaliteti dok se u okolnim satelitskim, prigradskim i ruralnim mjestima sustavno grade naselja, višekatnice i „ruralne vile“ (Orlić 2007).

Danas govorimo o Poreču kao važnom turističkom središtu koje je samim time doživjelo i mnogostruke promjene i na kulturnom i na društvenom planu, u kojemu dva bitna segmenta, lokalno stanovništvo i turisti, odnosno svakodnevni način života i želje turista stvaraju novi identitet mjesta (Orlić, 2007: 34). Pri tom „susretu“ lokalne zajednice i turista,

naglašava suvremeni talijanski teoretičar turističke antropologije Marco Aime, lokalni stanovnik uvijek prihvaća turista oživljavajući dinamične relacije između pojedinaca drukčijih kultura, između turista i krajolika, ili spomenika kojima se dive (Aime u Orlić 2007). Stoga, možemo reći kako se ovdje govori i o kulturnom kontaktu koji time postaje sastavni dio turizma (usp. Jelinčić 2006, Orlić 2007 , Kelemen i Lončar 2011). Pritom, prilikom te pojave nezaobilaznog kulturnog kontakta, turizam postaje faktor promjene u svakoj zajednici stvarajući mnogobrojne pozitivne (nova znanja, obnovu s tradicijskim korijenima, očuvanje baštine) i negativne (stereotipi, ekonomska ovisnost turističke destinacije, dvosmjerna proizvodnja iluzija, kulturni konflikt) posljedice (Jelinčić 2006). Naime, u eri prijelaza iz ekonomije usluge u ekonomiju doživljava turizam može lokalnu kulturu pretvoriti u isključiv predmet potrošnje, tzv. pakiranje kulture, pa joj samim time postaje i prijetnja. Međutim, turizam može također pomoći zajednici da učvrsti vlastite kulturne identitete te daje priliku drugima da te iste kulturne identitete i upoznaju (Jelinčić 2006: 162).

Iako je odnos između turista i lokalnog stanovnika privremen i često nejednak, radi se o činu komunikacije i prijevoda iz jednih kulturnih okvira u druge, i svaki njihov susret obilježen je promjenom, makar i minimalnom, identitet lokalnog stanovnika i turista (Jelinčić 2006: 165).

Naime, u nekim se zajednicama tradicija čak i mijenja upravo radi turizma kako bi se, iznova stvorena ili izmišljena, ponudila kao turistički proizvod (Jelinčić 2006: 167). Stoga, želimo li pak, upravljati promjenama i otkloniti opasnost od devastacije baštine i ostalih neželjenih posljedica dužni smo steći dostatna znanja za razumijevanje tog istog ekonomskog donosa baštine i turizma koji mogu koristiti u revitalizaciji pojedinih područja, u osnivanju (eko)zavičajnih muzeja te za senzibiliziranje lokalne zajednice, drugih stručnjaka i djelatnika u turizmu (Kelemen i Lončar 2011). U tom procesu, dakle, ključna su dva faktora: prvi - obrazovanje djelatnika kao preduvjet razvoja održive kulturne politike i turizma; drugi – visoki stupanj uključenosti zajednice.

Međutim, danas je iznimno važno pri oblikovanju primjerice muzejskih interpretacija uzeti u obzir "pogled iznutra", odnosno mišljenje i stav određene zajednice o vlastitoj kulturi (Nikočević 2007). Tu se *bottom-up* i *top-down* pristupi sudaraju jer kulturna politika traži mehanizme očuvanja identiteta/baštine, a lokalne zajednice čija je baština određeno nematerijalno kulturno dobro često imaju potrebu za razvojem (Jelinčić 2012: 31). Također, u toj istoj zajednici nalazimo predstavnike čije je viđenje lokalne kulture utjecajno ili su

primjerice zajednice sklone manje ili više drastično mijenjati dosadašnju kulturnu praksu i odabiru nove elemente koji ih predstavljaju (Nikočević 2007). Ipak, u svemu tome za zajednicu je važno da imaju strategiju koju mogu razumjeti, kojoj mogu doprinijeti i od koje znaju što mogu očekivati (Harrison 2002).

Kultura je proces okarakteriziran dinamičnošću i kontekstualnošću, a zanimljiv je primjerice prijedlog dviju kulturnih antropologinja Petre Kelemen i Sanje Lončar koje smatraju kako se i „jednostavno“ bilježenje priča o načinu života može uklopiti i biti dio turističke ponude. Stoga, cilj svake pojedinačne kulturne politike mora biti rezultat pregovaranja između lokalnih aktera i kreatora kulturne politike, a glavno obilježje visoko kvalitetnog baštinskog proizvoda je neizostavna međuovisnost svih sudionika procesa njegovog stvaranja. Svaka kulturna strategija mora imati identifikacijske snage za zajednicu i često radi vlastite dinamične prirode traži kontinuirano propitivanje.

Zaključno, ukoliko se zajednica „dobro osjeća“ u svojoj (ne)autentičnosti ona je jednako vrijedna jer su sve pojave koje neka zajednica prihvati i ne prihvati, proizvod društva i vremena u kojemu ta zajednica egzistira.

Bitno je razraditi otvoreni plan kulture unutar zajednice i marketing za cjelokupno posjetiteljsko tijelo koji će biti otvoren različitim interpretacijama, a za čije ostvarenje su nužna tri preduvjeta: turističko tržište, administrativna kontrola i sudjelovanje lokalne zajednice (Harrison, 2002: 128).

Grad Poreč - Parenzo

Città di Poreč - Parenzo